

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesечно 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 500 Din
za inozemstvo
mesечно 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jug.
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
1 stoip. peti-vrsta
malloglas po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
p Pri večjem q
naročilu popust!
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
činea po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, neizbrani
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 »Cekovci«
račun: Ljubljana Stev. 10.650 in 10.345
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

R. N. Coudenhove-Kalergi:

Evropa in Vatikan

Po letu 1929. imamo v Evropi eno državo več: lateranski dogovori so spremenili Vatikan v suvereno državo.

Ta dogodek je tudi za vseevropsko gibanje velikega pomena. Kajti, nova vatikanska država ni le najmanjša med evropskimi državami — ampak tudi največja. Papež ni le svetni gospodar nad nekaj sto vatikanskimi prebivalci, ampak je duhovni suveren nad več kot dvesto milijoni Evropejci — torej vladar sre nad polovico Evropejcev.

Zato Vatikan po mednarodnem pravu nima položaja kake male države — ampak velesile; druge velesile pri Vatikanu niso zastopane po navadnih poslanikih, ampak ima vsaka akreditirano velesposlaništvo.

Tvorba Panevropa je bila v pretekli jeseni vzeta v pretres od vseh evropskih vlad, ki so zastopane v Društvu narodov. Vatikan v DN ni zastopan. Bila je nadvse težka pogreška ustanovitelj DN, da niso povabili papeža k sodelovanju. Danes ne obstajajo več formalni pomisleki, ki bi se tedaj radi razmerja Kvirinala in Vatikana mogli navesti.

Panevropa ne sme več nadaljevati te usodne pogreške Društva narodov. Brez vsega se mora Vatikanu priznati v DN položaj evropske velesile, da si bo mogoče zagotoviti njegovo aktivno in moralno podporo.

Ako bi Vatikan odklonil, ker se kot nad-evropska sila ne bi hotel včleniti v izključno evropski sistem, — potem je D. N. dolžno, da iz tega izvaja iste posledice, kakor če Anglija zastopa enako stališče. Toda kakor bi bilo pogrešno, Anglije ne vabiti k sodelovanju, prav tako bi bilo napak, ko bi se Vatikanu ne nudila enaka možnost za svobodno odločitev in bi se njegovo sodelovanje a priori odklanjalo. In ravnotako, kakor bo Evropa še vedno potrebovala pomoči Anglije in naj se le-ta evropskemu sistemu vključi ali ne, prav tako rabi Panevropa moralno podporo Vatikana tudi tedaj, ako bi se papež ne mogel odločiti za članstvo pri evropski državni zvezi.

Moralni pomen sodelovanja Vatikana na Panevropi bi bil neprecenljiv. Jasno in pozitivno stališče papeštva napram temu mirovnemu delu bi pomenilo več, kakor odobritev cele vrste evropskih parlamentov. Kajti isto orientacijo bi potem zavzelo brezmejno število ne le posameznih osebnosti, ampak tudi organizacije, časopise, stranke in celi narodi. Milijoni voditeljev katoliškega gibanja po vseh državah in med vsemi narodi Evrope bi bili pridobljeni za panevropsko gibanje. Ti voditelji evropske misli bi bili neprecenljivi zavezniki za vse, ki delajo na evropski skupnosti.

Za Vatikan ne more biti evropsko vprašanje brez pomena. Več kot polovico vseh katoličanov je v Evropi. Evropa je in ostane jedro katolicizma kljub naraščajočemu pomenu in razmahu katolicizma v Južni Ameriki. Cerkev ne more biti vseeno, ali se Evropa združi in reši, ali pa v verigi medsebojnih razprtij propade in zapade boljševizmu.

Moč Vatikana bo v Evropi na vsak način ostala velika, pa naj se Evropa že združi ali ne. Noben človek nima v Evropi tolikšne moralne avtoritete, ki bi se le malo mogla primerjati z vplivom papeštva. Papeževa odločilna avtoriteta more biti za utrditev in ohranitev evropskega miru odločilnega pomena. Mnoga nasprotstva med posameznimi katoliškimi državami more le on uravnati, ki bi jih sicer nobena svetna moč ne mogla razvozlati. Zelo verjetno je, da bi n. pr. Vatikan mnogo lažje pomiril Poljsko in Litvo, kakor pa Društvo narodov.

Vsak Panevropce mora ta dejstva in njihove posledice priznati, — in naj bo že katolik ali nekatolik. Tu namreč ne gre za kako konfesionalno ali versko vprašanje, ampak vprašanje je politično. Kdor bi le pod konfesionalnim vidikom razmotrival ta vprašanja, bi bil prav tako malenkosten in v zmoti, kakor če bi jih skušal strankarsko doumeti.

Zato mora Panevropa storiti vse, da si zagotovi sodelovanje največje moralne velesile in njeno udeležbo pri svojih bodočih odločitvah.

Ta pomembna in simpatična izvajanja voditelja panevroskega gibanja, ki jih je priobčil v januarski številki glavnega glasila vseevropskega gibanja. »Panevropa«, so še tem bolj pomembna, ker obsegajo posredno priznanje, da brez moralne sile papeštva in onih vekovitih

Popoln uspeh haaške konference

Vprašanje moratorija rešeno — Zavezniki se odpovedo sankcijam Sporazum z Madžarsko — V soboto zaključek konference

Haag, 15. jan. (Tel. Slov.) Vprašanje nemške moratorija je bilo rešeno na ta način, da ima Nemčija po dveletnem moratoriju plačati ostanke neplačanih obrokov v tretjem letu. Dokler ostanke iz moratorija ne bodo plačani, se ne more dovoliti nov moratorij. Zahteve po zastavnih pravicah so se opustile popolnoma. Zato pa je Nemčija pristala na to, da se Youngovi obroki plačujejo vsakega 15 dne v mesecu. Kakor doznava Vaš dopisnik, je sestavljena sankcijska listina razmeroma kratko v obliki medsebojne izmenjave not med Francijo in Nemčijo.

Haag, 15. jan. (Tel. Slov.) Seja ministrov šestih sklicujočih držav je trajala poldruugo uro. V načelu se je razpravljalo še o nerešenih finančnih vprašanjih. Kot edina nerešena točka je ostalo vprašanje mobilizacije, o kateri se bo najbrže jutri govorilo dalje in cilju, da se doseže s Francijo gentlemen agreement. Ureditev glede udeležbe nemške državne banke in njenega predsednika pri mednarodni banki, ki jo je danes Nemčija oficijelno sporočila zastopnikom upniških držav, se je v načelu odobrila ter se je samo še formalno odkazala konferenci juristov, da najdejo potrebno formulo. O sankcijskem vprašanju se danes ni govorilo. Jutri se bo komisija ministrov šestih glavnih držav spo-

polnila v plenarno komisijo s tem, da se bodo pritegnili zastopniki povabljenih držav. Ker so se danes razen tega dosegli nadaljnji uspehi tudi glede vzhodnih reparacij ter bo prišlo z Madžarsko do načelnega sporazuma, se lahko računa s precejšnjo gotovostjo, da bo konferenca do sobote končana.

London, 15. januarja. (AA) Snoči so izjavili zastopniki Nemčije na haaški konferenci, da bo nemška vlada povzela vse zakonite mere, da zagotovi sodelovanje nemške državne banke pri mednarodni reparacijski banki. Glede na ta sklep nemške vlade je predsednik nemške državne banke dr. Schacht izjavil, da ne bo oviral sodelovanja nemške državne banke v mednarodni reparacijski banki.

Pariz, 15. jan. (Tel. Slov.) Tardieu in Louchet sta nocoj zopet odpotovala v Haag. Zastopniki listov doznajajo, da bodo danes ali najpозneje jutri končane razprave z nemško delegacijo. Sedaj ni nobenih nesoglasij več, ker je dr. Schacht popustil in izjavil, da je pripravljen sodelovati pri mednarodni banki. V splošnem so pogajanja v Haagu potekla srečno. Tardieu se bo v soboto odpeljal iz Rotterdamu naravnost v London.

Zborovanje Sveta Društva narodov

Napoved dveh mednarodnih konferenc

Zeneva, 15. jan. (Tel. Slov.) Na današnji dopoldanski javni seji Sveta Društva narodov se je med drugim čitalo tudi poročilo o konferenci za transport časopisov, ki je bila v Zenevi koncem novembra 1929. Svet Društva narodov je sklenil, da bosta v l. 1930 dve mednarodni konferenci, pomembni za pomorsko in rečno plovbo, in sicer 6. oktobra bo v Lisbni konferenca za zenačenje signaliziranja in razsvetljevanja ob morski obali, 6. novembra pa konferenca za zenačenje rečne plovbe na velikih rekah kontinentalne Evrope. K zadnji konferenci bodo objavljene samo one vlade, ki so se že l. 1927 udeležile konference za mednarodno

uradno preskuševanje pri rečni plovbi. Dalje se je na današnji seji imenoval med drugim tudi odbor za harmonizacijo Kellogove pogodbe in pakta Društva narodov.

Zeneva, 15. jan. (Tel. Slov.) Na enournem sestanku sta danes Briand in Grandi odgovorila o mornariških vprašanjih londonske konference v prisotnosti več članov obeh delegacij. Doznava se, da se je vršil ta razgovor samo v okvirju dosedanjega pismenega izmenjavanja misli med Francijo in Italijo. Ker se Briand že jutri opoldne vrne v Pariz, ni računati s tem, da bi se ta razgovor v Zenevi še nadaljeval.

V torek otvoritev londonske konference

London, 15. jan. AA. Pomorska razorožitvena konferenca se otvori v torek ob 11 dopoldne. Otvoritvena seja bo trajala okrog dve uri. Govore bodo brzojavile istočasno vse angleške brezžične postaje in bodo prenešeni vsem angleškim brezžičnim družbam v angleškem imperiju. Govori bodo prenešeni na kratkem valu 5 s. w. Po otvoritvenem govoru angleškega kralja bo govoril ministrski predsednik Mac Donald. Za njim bodo govorili po vrsti za Zedinjene države Stimson, za Francijo francoski ministrski predsednik Tardieu, za Italijo Grandi, za Japonsko Vakatsuki, za Kanado Ralsten, za Avstralijo Fenton, za Novo Zeland-

sko Wilford, za Južno Afriko Te Water in za Indijo Atul Chandra Chatterjeec.

Ameriška delegacija za London

London, 15. jan. (Tel. Slov.) Parnik »George Washington« pluje na željo ameriškega državnega tajnika z največjo hitrostjo, da bo še pravočasno dospel v Plymouth, tako da bodo ameriški delegati lahko v petek zjutraj v Londonu. Pripravilo se je vse, da bo Stimson še ta teden lahko govoril z Mac Donaldom, Tardieujem, Grandijem in Vakatsuki-jem.

Boj za pezeto

Madrid, 15. jan. Na svoji zadnji seji je vlada g. Primo de Rivero sklenila celo vrsto odredb, da dvigne pezeto. Tako bo vlada po oficijelnih poročilih poklicala v najkrajšem času na Špansko več tujih finančnih strokovnjakov, zlasti znanstvenikov raznih narodov, da preštudirajo temelje španskega gospodarstva in španske finančne politike. Španska vlada je namreč prepričana, da je sedanji padec pezete samo posledica napačnih vesti, ki so jih emigranti razširili v tujini o stanju španskega gospodarstva. Španska vlada upa, da bi poročila tujih finančnih znanstvenikov dokazala neupravičenost teh vesti in da bi se nato pezeta zopet dvignila. — Nadalje je vlada sklenila, da bo zahtevala izročitev vseh deviz, ki pridejo v Španijo vsled zamenjave blaga in ki se zamenjajo v Španiji za pezete. Kdor se ne bi pokoril tej odredbi, bo strogo kaznovan in lahko izgubi tudi koncesijo. Tre-

krščanskih idej, ki jih zastopa Cerkev, vseevropska tvorba ni mogoča. Istočasno pa je to silen udarec onemu framasonskemu konceptu, ki je dosledno hotel papeža ignorirati in ga izrinuti kar moč daleč proč od Društva narodov. Izrečno poudarjanje, da je vprašanje politično, znači le rastoč mednarodni vpliv papeštva, na kar moremo biti katoličani le ponosni.

tji važen sklep vlade za dvig pezete je, da bo finančno ministrstvo mobiliziralo zlato, ki ga prejme od carine in z njim podprlo na deviznem trgu pezeto. Vlada je nadalje še sklenila, da se bo število bankovcev še bolj zmanjšalo.

Tuji listi, ki poročajo o teh sklepih vlade, pa v svojih komentarjih izražajo dvom, če bodo te vladne odredbe res pomagale pezeti. Misel, da je padla pezeta le zaradi napačnih vesti o stanju španskega gospodarstva, je napačna. Vlada ne vidi lastnih napak in jih noče niti videti. Po mnenju tujih listov je največ škodovalo pezeti to, ker vlada sama razširja stalno nasprotujoče si vesti o bližnjem koncu režima in je vsled tega tujina izgubila zaupanje v sposobnost vlade, da sklene in izvede potrebne sklepe. Sicer pa je vlada že večkrat povabila tuje strokovnjake, ki so se tudi odzvali njenemu povabilu. Tako je bil v Španiji francoski strokovnjak profesor Rist, ki je z uspehom obnovil romunsko valuto, njegovega poročila pa vlada ni objavila. Kakor se za truje iz zanesljivega vira, ni bilo njegovo poročilo posebno ugodno za vlado g. Primo de Rivero.

Paris-Bruselj v — 55 minutah. Francoski letalec Detroyst je preletel progno Paris-Bruselj v 55 minutah, kar da hitrost 300 km na uro.

Poslednju pot † min. S. Savkoviča

Belgrad, 15. jan. (Tel. Slov.) Na svečan način je bil danes pokopan minister za javna dela ing. Stevan Savkovič. Zalnim svečanostim v Saborni cerkvi je prisostvoval kralj, celokupna vlada s predsednikom generalom Pero Zivkovičem na čelu, številni vojaški prvaki ter zastopniki raznih konzulatov. Častna vojaška četa je delala čast pokojniku, ki je bil rezervni oficir in je sodeloval tudi v svetovni vojni. V cerkvi je v imenu vlade govoril prosvetni minister Božo Maksimovič, pred cerkvijo pa v imenu pokojnikov prijateljev dr. Djuro Surmi, nakar je šel sprevod po glavnih belgrajskih ulicah do pokopališča. Govorili so tukaj med drugimi glavni ravnatelj dr. Nedeljkič v imenu poštnege osebja, dalje arhitekt Jovanovič v imenu osebja ministrstva za javna dela in končno ing. Radoljovič v imenu rezervnih častnikov. Na grobu je bilo položenih nad 40 vencev. Posebno lepa sta bila venca Nj. Vel. kralja in kraljevske vlade.

Nova deputacija hrvatskih kmetov

Zagreb, 15. jan. (Tel. Slov.) Vrše se velike priprave za poklonitveno deputacijo kmetov iz okolice Siska in Sinja, ki bo čez nekaj dni šla v Belgrad. Deputacijo bo tvorila skupina kmetov, po številu 400. Deputate iz Trebarja, rodne vasi Stjepana Radiča, bo vodil njegov nečak Ivan Radič. Tej deputaciji se bo pridružila skupina kmetov iz Dugega sela ter celokupno članstvo pevskega društva »Lisinski«. Nj. Vel. kralj bo sprejel deputacijo v nedeljo ob 5 popoldne.

Uredba o javni varnosti

Kakor smo že včeraj poročali, je izdal pravosodni minister uredbo o izvrševanju ukrepov za javno varstvo.

V prvih 15 členih se navajajo splošne odredbe.

Ukrepi za javno varnost (§ 1.), ki so po kazenskem zakoniku združeni z odvzemon prostosti, se bodo izvrševali v posebnih zavodih po vrsti teh dejanj, kakor tudi glede na spol, starost in druge individualne posebnosti oseb.

Cilj teh ukrepov (§ 2.) zaščita javne varnosti s tem, da se nameste obče nevarne osebe v zavode ter da se polagoma privadijo na reden način življenja v svobodi.

Ukrepi za javno varnost niso kazni. § 4. našteva zavode, ki so za zadržavanje po izvršeni kazni, za zdravljenje, za varstvo nepreračunljivih oseb in za pijance.

Samo zavodi za zdravljenje, za nepreračunljive osebe in za pijance morejo biti občinski in samoupravni, vsi drugi so državni. Državni se grade iz fonda za kazenske in podobne zavode. Kje se grade, določi minister. Ta imenuje tudi upravo zavodov in izda hišne rede.

O vseh važnejših vprašanjih za izvrševanje ukrepov za javno varnost bo pravosodni minister zaslial posvetovalni odbor petih oseb. Če gre za zdravljenje, bo posvetovalni odbor izpopolnjen z zdravnikom-strokovnjakom. (§ 9.)

Upravniki zavodov morajo imeti sodniško kvalifikacijo, upravniki zavodov za zdravljenje pa zdravniško.

Posvetovalni odbor obstoji poleg upravnika zavoda iz njegovega namestnika, zdravnika, učitelja, duhovnika, poveljnika stražnikov in ene zaupne osebe iz mesta, kjer je zavod.

Ako je bila oseba z zmanjšano vračunljivostjo obsojena na kazen prostosti in na izročitev v zavod za zdravljenje in varstvo, se ji mora čas, ki ga prebije za zdravljenje v zavodu, vračunati v čas prestane kazni.

Ako je zdravljen krajše oa izrečene kazni, tedaj mora ostanek kazni prestat v kazenskem zavodu.

Izpred drž. sodišča

Belgrad, 15. jan. AA. Davi ob 8 se je v državnem sodišču za zaščito države nadaljevala razprava proti Milanu Marinkoviču in tovarišem. Tekom dopoldneva so bili zaslišani še ostali obtoženci. Ob 15.30 je predsednik sodn. dvora dr. Ogorelica zaključil razpravo ter odredil, da se nadaljuje jutri ob 8 dopoldne.

Dunajska vremenska napoved. Dosedanje vreme bo najbrže trajalo še par dni.

Probojna etapa boljševizma

Ko je Stalin s pomočjo GPU, kakor se imenuje proslula boljševiška policija, zlomil moč desničarske in levničarske opozicije, bi mogli pričakovati mirnejši razvoj, a zgodilo se je ravno nasprotno. Boljševizem je začel največji in najdrznejši poskus v vsej dosedanjih človeški zgodovini. Res so tudi druge vlade preganjale krščanstvo, pobijale vernike ter brez zadostnega razloga preganjale, morale in preseljevale svoje in tuje državljane. Ni bilo malo vlad v svetovni zgodovini, ki so skušale s surovo silo in navidez nezumljivo organizacijo pripomagati svojim načelom do zmage ter si za vedno osigurati svojo moč. Toda nikjer in nikdar, tudi v 12 letnem delovanju ruskih boljševikov samih pa ni bilo toliko krvoločne brezobzirnosti, satanske prefriganosti, orjaško-divje strastnosti, več človeške krutosti in besne bojevitosti kakor jo kažejo od zadnjih tednov ruski boljševiki.

Boljševiški listi omenjajo samo usmrtitve najvažnejših osebnosti, ki so padle v nemilost boljševiške vlade. Če so zabeležili oktobra 348 takih usmrčenj, je naraslo to število v novembru že na 517. Sovjetska vlada se sedaj več ne zadovoljuje, da je kdo napram njej lojalen in nevtralen. Od vsakogar zahteva, da jo podpira in se za njo bori. Zato so razpuščena v zadnjih tednih vsa društva iz dobe pred revolucijo, ki so še dosedaj lahko nemoteno delovala. Tako so razpuščena ne samo društvo ljubiteljev ruske kujiževnosti, krožek ljubiteljev občne zgodovine in društvo kmetkega gospodarstva, nekaka ruska kmetijska družba, ampak tudi celo društvo psihiatrov in nevropatologov. Najvažnejša ruska znanstvena institucija, znanstvena akademija, je morala pod pritiskom na široko odpreti vrata boljševškemu naraščanju, ki hoče brez potrebnega znanja in sposobnosti začeti znanstveno kariero. Ta naraščaj terorizira resne znanstvenike in pazi, ali se njihovi znanstveni zaključki strinjajo z boljševiški nauki ali ne.

Boljševiki hočejo tudi za vsako eno spremembi psihologijo sovjetskih državljanov. Ne zadovoljujejo se, da bi se ljudstvo samo na zunaj držalo zapovedi komunizma; hočejo ga prisiliti, da bi tudi mislilo in dosledno živelo po boljševiških načelih. Zato so uvedli novi koledar, ki je odpravil nedelje in pozna samo petdnevne tedne. Pripravljajo se nov način štetja let. Mesto po Kristusovem rojstvu bodo štel leta od boljševiške revolucije, tako da bo letošnje leto 13. Novo leto se bo začelo s prvim novembrom ali z obletnico revolucije. Preganjanje vere pa je tako rafinirano in kruto, da mu ni primera v dosedanjem razvoju človeštva.

Tudi na gospodarskem polju se začena popolna revolucija. V oktoberski revoluciji leta 1917. so boljševiki razdelili zemljo v upravo med tiste, ki jo obdelujejo. Kmet sicer res ni smel zemlje prodajati ali nakupovati, toda kljub temu je svobodno z njo razpolagal. Po boljševiških zakonih ni imel nikdo pravice kmetu ukazovati, ali naj obdeluje zemljo sam za sebe ali pa se naj združi z drugimi v kolektivno gospodarstvo. Na nekem sovjetskem kongresu, ki ima zakonodajno moč, se je sklenilo, da ostane to stanje devet let nespremenjeno. Sedaj pa gredo boljševiški voditelji preko svojih lastnih zakonov. V zadnjih tednih so začeli kmete naravnost ali pa z moralnim pritiskom siliti, da preidejo v kolektivna gospodarstva. Dočim so do sedaj kmetje mislili, da bodo tekom časa dobili za zemljo, ki jo obdelujejo, če že ne lastninske pravice, pa vsaj nekakšno sigurnost za sebe in svoje otroke, odpravljajo sedaj boljševiki zadnje spomine na lastninsko pravico. Vsa zemlja naj se združi v kolektivna gospodarstva, ki se bo obdelovala popolnoma po načinu velike industrije. Položaj kmeta bo postal za las podoben življenju industrijskega delavca. Kolektivnim gospodarstvom je obljubila vlada kmetijske stroje. Kmetje pa vedo, da bo teh zmanjkalo in zato se naglo priglašajo za kolektivna gospodarstva, četudi more biti prehod popolnoma izvršen šele leta 1932. Kdor ne bo vstopil »prostovoljno« v kolektivna gospodarstva, ta bo občutil vse strahote posledic vladnega preganjanja in bojkota. S kolektivnim gospodarstvom hoče boljševiška vlada v glavo pogoditi nezadovoljne bogatejše kmete ali tako zvane kulake. Zato pet milijonov kulakov ne sme vstopiti v kolektivna gospodarstva ali »tovarne za proizvajanje žita«.

Najboljša opora boljševiške vlade so delavci, ki so ali res prepričani komunisti ali pa se jo najbolj boje, ker jih najlažje strahuje. Zato so sedaj začeli zidati 18 popolnoma novih mest. Njim bo sledilo po sedanjem načrtu še 80 novih mest v industrijskih središčih. Ta mesta naj povečajo število vladi vdanega proletarijata in naj držijo v šahu kmetске prebivavce.

Ta energična notranja politika pa bo zahtevala energične akcije komunistov po vsem svetu, da dobi tako nevaren ruski poskus moralno oporo tudi v zunanem svetu. Najmočnejša obramba proti boljševizmu v evropskih državah je uveljavljanje delavskih pravic in upravičenost zahtev ter moč liste duševne vesile, ki jo mora tudi najbolj zakrkljen francoski buržujski brezverec smatrati za čisto možno, da ohrani zapadno-evropsko kulturo in civilizacijo, namreč moč Cerkev. —b—

Za novo reformo avstrijske zakonodaje Krščanski socialci sprejeti Seiplov načrt gospodarskega sveta, drugi ga odklanjajo — Heimwehr se hoče osvoboditi vseh političnih strank

Dunaj, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Zvezno vodstvo krščanske socialne stranke je danes splošno pozdravilo dr. Seiplov predlog glede gospodarskega sveta in ga sprejelo kot podlago za nadaljna posvetovanja. Posamezne deželne vlade pa niso posebno naklonjene načrtu dr. Seipla, da bi se Narodnemu svetu, izvoljenemu od naroda, pridal varuh v obliki zgornje zbornice, katero bi volile gospodarske komore. Krščanski socialni deželni glavar na Predarlškem dr. Ender je v nekem govoru zahteval, da se ohrani primat Narodnega sveta kot narodnega zastopstva na političnem in gospodarskem polju. Ne sme se poskušati, da bi se razredna nasprotstva premagala s tem, da bi se narod razdelil po stanovih. Tudi nižjeavstrijsko deželno vodstvo stranke smatra druga vprašanja za važnejša, tako posebno, da se razčisti razmerje med Dunajem in Nižjo Avstrijo, da se podpira prodaja proizvodov, da se omili brezposelnost itd.

Pri dunajski policiji je prijaviła svojo ustanovitev stranka avstrijskih fašistov.

Innsbruck, 15. jan. (Tel. Slov.) »Innsbrucker Nachrichten« so objavile članek od vodilne heimwehrske strani, ki napoveduje, da se bo Heimwehr v kratkem obrnila na vse meščanske

stranke z vprašanjem, ali jo hočejo podpirati pri izvajanju njenega programa. Načeta heimwehrskega pokreta vsekakor izključujejo zvezo s sedaj obstoječimi strankami svetovnega nazora. Heimwehru je ideal stanovska država. Po programu Heimwehra temelji stanovski pokret v strokovnih organizacijah med delodajalci in delojemalci istih poklicev, ki se imajo združiti, da se izključi razredni boj. Stanovska ustava pa se more uresničiti samo v avtoritativni državi. Nesmiselno je, postavljati poleg političnega parlamenta s strankami gospodarski stanovski parlament. Zato bi bila tudi gospodarska ali stanovska zbornica, ki jo propagira dr. Seipel, napačna konstrukcija in mrtvo-rojeno dete. Uvedba stanovske ustave zahteva kot predpogoji, da se popolnoma odpravi vlada strank članek ne oporeka, da se heimwehrovsko gibanje nahaja sedaj v krizi ter trdi, da je ta kriza proces zdravljenja. Vodstvo Heimwehra samozavestno trdi, da je krizo hotelo in da ta kriza tudi ni zadnja. Tuja telesa, ki so se vtihotapila v heimwehrovsko gibanje po strankah, se morajo izločiti. Sestanek voditeljev na Dunaju, dne 20. t. m., bo prinesel razčiščenje tudi v tem pogledu ter odločitev v stvarnih in osebnih vprašanjih.

Ali je obstojal protifašistični komplot v Franciji?

Protesti italijanske lige za človeška prava - Povratek belgijskega lista

Pariz, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Danes so bili zaslišani zopet trije italijanski emigranti, ki so osumljeni, da so se udeležili domnevnega bombnega komplota, in sicer pek Quirino, plebner Biadini in čevljar Giscomello. Italijanska liga za človeška prava je vložila protest, kjer pravi, da je aretacija Bernierja v Bruslju ter Tarchianija, Cianca in Sardelija v Parizu samo delo provokaterja Menapacea, ki si je komplot proti italijanski delegaciji Društva narodov in belgijskemu kraljevskemu paru izmislil. Ravno tako sumljiva je tudi vloga v Cannesu aretiranega Italijana Mastrodonata, ki se je pojavil v municijo pred vilo »Fonta Maria« ravno v trenutku, ko je policija tam vršila hišno preiskavo. Dalje trdi protest, da ni mogoče nastopiti proti delovanju provokaterjev in fašističnih orga-

nizacij, ki imajo vse svoje pisarne v italijanskih konzulatih in uživajo zato varstvo eks-teritorialnosti. Liga prevzema za vse aretirane Italijane, posebno pa za emigrante, ki so bili aretirani v Parizu in Bruslju, jamstvo, da se nikdar niso pregrešili proti azilnemu pravu.

Bruselj, 15. jan. (Tel. »Slov.«) »Independence Belge«, ki je prva poročala o komplotu proti belgijskemu kraljevskemu paru, piše sedaj, da se je tehnična varnostna služba sedaj prepričala, da jo je italijanski provokater Menapace prevaril. Zdi se, da so tudi francoske oblasti, s katerimi je občeval Menapace, prišle do istega prepričanja. Bernier se bo moral sedaj zagovarjati samo radi napačne zglasitve in napačnega potnega lista.

Vesti o Masarykovem odstopu prezgodnje

Praga, 15. jan. (Tel. Slov.) V diskusijo, ki jo je sprožil predsednik Masaryk o svojem nasledniku, je poseglo danes tudi »Češke Slovo« z izjavo, da so vsa izvajanja, ki se naslanjajo na noveletni intervju predsednika, brezpredmetna, ker hoče Masaryk tudi po svojem 80 letu ostati na čelu državne uprave. Masaryk je kategorično odklonil misel, da bi odstopil ob svoji 80-letnici.

Pred preosnovo vlade v Romuniji

Trgovinski minister Vlad je nastopil enomesečni dopust in odšel na Dunaj. Po vsej verjetnosti se ne povrne več na svoje mesto. V zvezi s tem se v poučenih krogih trdi, da bo ministrski predsednik Maniu to priliko porabil, da izvede dalekosežno rekonstrukcijo svojega kabineta. Prejšnji finančni minister Popovič, ki je pri sestavi zadnje vlade izpadel, kar je povzročilo veliko nevoljo na Sedmograškem, bo prevzel resor trgovinskega ali notranjega ministra. Za slučaj, da postane Popovič notranji minister, bo sedanji notranji minister Vajda Voevod imenovan za trgovinskega ministra. Sedanji delovni minister Raducanu bo imenovan za poslanika v Berlinu in državni tajnik Voicunitescu bo postal delovni minister.

Ženske - sodnice na Češkem

Praga, 15. jan. (Tel. Slov.) V ustavnem odboru je danes naznanil pravosodni minister dr. Meissner, da misli Češkoslovaška kot prva država na kontinentu na to, da bi odpomogla pomanjkanju sodnikov s tem, da bi sprejela ženske juriste v sodno službo. Skušnja bo potem pokazala, za katere sodniške posle so ženske posebno sposobne, ker jih ni že vnaprej mogoče določiti za gotove posle. Nikakor pa ne gre, da bi se ženskam omogočil juridični studij, potem pa bi se jim branilo, svoje znanje porabljal praktično.

Raketa v svetovni prostor

Budimpešta, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Profesor Franc Oberth, ki je hotel izstreliti raketo v svetovni prostor in je radi živčne boleznin moral svojo namero opustiti, je dospel v svoje rojstno mesto Mezias v Erdelju. Zastopnikom listov je izjavil, da svoje namere nikakor ni opustil radi živčne boleznin, temveč zato, ker ga je zapustila filmska družba Ufa, ki je njegov poskus financirala, toda samo tako dolgo, dokler ga je potrebovala za svoj film »Žena na mesec« . Oberth upa, da bo potrebn denar dobil z druge strani,

Sovjeti in panslavizem

Pariski list »Le Capital« je objavil članek poslanca Cota o poročilu Litvinova o sovjetski zunanji politiki. V članku opozarja francoski poslanec, da zasleduje sovjetska politika iste cilje ko carska. Prav tako ko carska Rusija so tudi sovjeti prepričani, da mora sloneti njih politika na azijski celini. Nato piše Cot obsirno o panslavizmu sovjetske politike ter opozarja nato, da je Litvinov koncem svojega poročila naglasil, da se sovjeti nikoli ne bodo odrekli Besarabije, »katere prebivalstvo neprestano hrepeni po združenju s sovjetsko zvezo«. V tem vidi francoski poslanec nov dokaz, da so sovjeti sprejeli glavna načela carske politike. Ljudski komisariji niso opustili panslavizma, temveč ga propagirajo celo z večjo gorečnostjo ko njih predniki. To tudi zategadelj, ker je sedanja Rusija vsled svojih mladih ljudi delavnejša od carske. S sovjeti da se je spremenilo samo ime, dočim je v bistvu ostala politika ista. Panslavizem stremi na vzhod, po velikih prostorih in o tem sanja tudi Litvinov, naslednik carske politike.

Treba priznati, da so izvajanja posl. Cota originalna in zanimiva, toda žalibog čisto nerresnična. Sovjeti sicer v resnici v nekaterih stvareh nadaljujejo carsko zunanjo politiko, ker drugače niti delati ne morejo, toda večinoma je njih politika v ostrem nasprotju s carsko zunanjo politiko. Zlasti pa glede slovanstva. In drugače tudi biti ne more. Kako naj imajo vendar židje, Gruzinci, Madjari, Nemci in vsa ta pisana družba, ki sedi v kominternu, smisel za slovanstvo. Rikov in onih par Rusov, ki so na prvih mestih, imajo le dekorativne naloge, da reprezentirajo ruski narod, toda odločilna beseda pripada le nerusom in zlasti židom. Zato pa je čisto napačno govoriti o panslavističnih težnjah sovjeto. A niti o panrusizmu sovjeto ni mogoče govoriti, temveč le o tem, da hočejo povsodi razširiti svoj komunizem. In zato se v prvi vrsti zanimajo za Indijo, Kitajsko in Azijo in šele v drugi vrsti iz gospodarskih razlogov. Ne, sovjetska politika ni ruska, temveč le komunistična.

Velika zločinska tolpa aretirana v Soliji

Solija, 16. jan. AA. V Soliji so odkrili in aretirali dobro organizirano tolpo, ki jo je vodil Nikola Balabankov, bivši poštni uradnik. Tolpa je izvršila več ko 30 drznih tatvin in vlovov in sicer večinoma po zlatarskih obratih in trgovinah. Pokradene predmete cenijo na 1 milijon levov. Pri aretiranem Balabankovu so našli natančne popis 20 trgovin in stanovanj, kamor je hotela tolpa vlomiti. Tolpi so pripadali sami inteligentni člani. Odkritje te tatinske tolpe je izzvalo v Soliji veliko senzacijo.

Vesti iz Hrvatske

Sarajevo, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Banska uprava je izpremenila odlok sarajevske policije, katera je prepovedala izredno glavno skupščino Hrvatskega kulturnega društva »Napredak«. Potemtakem se bo skupščina vršila, toda datum še ni določen. Verjetno je, da se bo vršila šele februarja meseca. Za to skupščino vlada ogromen interes radi tega, ker se bo na njej razpravljalo o prodaji društvenih nepremičnin bosanskemu nadbiskupu.

Split, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Splitska občina je razpisala natečaj za regulacijski načrt kopalniškega predela mesta Split. V programu je predvidena tudi zgradba za moderno letno in zimsko kopalnišče. Zimsko kopalnišče bo v zaprti zgradbi in se bo segrelo s pečmi.

Split, 15. jan. (Tel. »Slov.«) Sinoči je odpoval v Belgrad ban Primorske banovine g. dr. Tartaglia. V prvi vrsti radi intervencije pri ministrstvu za javna dela v zadevi nujnih popravkov bankskih uradov.

Slavnostna seja avtokluba kraljevine Jugoslavije

Danes ob 8 zvečer se je vršila v mali dvorani Kazine v Ljubljani slavnostna seja ljubljanske sekcije Aviomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije, ki je praznovala dvajsetletnico svojega obstoja.

Pri tej priliki se je zbrala najdistinguiranejša družba našega stolnega mesta, ki so jo počastili gospod ban dravske banovine inž. Dušan Serneck, diviz. general Sava Tripkovič, župan dr. Dinko Puc, popredsednik minister Vezar Jančkovič in drugi. Navzoči so bili dostojanstveniki in delegati kluba iz Belgrada, Zagreba, Sombora, Subotice in Maribora.

Slavnostno sejo je otvoril predsednik ljubljanske sekcije g. Avgust Praprotnik s pozdravom vsem odličnim gostom, članom, starešinam, ustanovnikom in zastopnikom tiska ter predlagal udanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vel. kraljici, pokroviteljici kluba, in predsedniku kluba princu Pavlu, kar je bilo z velikim odobravanjem sprejeto.

Slavnostni govor o delovanju kluba tekom dvajsetih let je imel g. inžener dr. Ciril Pavlin, ki je predvsem poudaril delo kluba za državo in narod.

Seja se je končala z navdušenimi aklamacijami Nj. V. kralju, visoki pokroviteljici Nj. Vel. kraljici Mariji in predsedniku princu Pavlu.

Pacelli prevzel posle

Rim, 15. jan. AA. »Giornale d'Italia« potrjuje, da bo novo imenovani državni podtajnik v Vatikanu kardinal Pacelli prihodnje dni prevzel dolžnosti od svojega predhodnika kardinala Gasparija. Papež je sprejel državnega podtajnika Pacellija v daljši avdijenci. List pravi, da je izročitev dolžnosti že v teku. Novi državni podtajnik Pacelli bo obdržal dosedanje sodelavce Gasparrija.

Gandhi bo aretiran?

London, 15. jan. AA. Po poročilih iz Indije ni izključeno, da bo v kratkem aretiran vodja indijskih nacionalistov Gandhi, ki sicer ne propoveduje nasilnih nastopov, vendar pa je njegova propaganda proti angleškim ustanovam povzročila velike neredne.

Delavska mitica tudi v Avstraliji

London, 15. januarja. (AA) Poročevalec »Daily Telegraph« v Sidneyju poroča svojemu listu, da je 2000 rudarjev v Cessenocku sklenilo praveato vojaško organizacijo, kar se tolmači kot ustanovitev prvega oboroženega bataljona za obrambo delavskih pravic. Rudarji so imeli že ponovno vaje, sicer brez orožja, a pod vodstvom bivših vojnikov. Tudi po drugih krajih se je pojavilo stremljenje, da se ustanove podobni bataljoni, kar označuje značaj tega pokreta.

Velik napredek angleškega ladjedelništva

London, 15. jan. AA. Angleški Lloyd Register je objavil zanimive podatke o angleškem ladjedelništvu. V zadnjem četrletju 1929 so angleške ladjedelnice zgradile za več ko 103.000 ton več ladij kakor v prejšnjem četrletju in za 227.000 ton več kakor v istem razdobju lanskega leta. Po približnih podatkih so zgradile angleške ladjedelnice v minulem letu za 1.525.000 ton ladij. V tem letu je zgradila Anglija za 273.000 ton več ladij kakor vse druge države. Več kot za 40 odstotkov ladij so zgradile angleške ladjedelnice na račun inozemskih naročil. Angleški list »Times« pravi, da prihodnost angleškega ladjedelništva ni brez oblak. Kljub temu je gotovo, da je angleško ladjedelništvo prebrodilo najhujšo krizo in da ima vse pogoje za nadaljni razvoj.

Pariz, 15. jan. »Havas« poroča iz Amalfija v Južni Italiji, da je radi hudih nalivov nastala razpoka v zidu, ki je povzročila, da se je hiša zrušila. Pri tej priliki so bile tri osebe ubite, ena hudo ranjena.

Rim, 15. jan. AA. Te dni je bil predložen v podpis kralju dekret, ki ureja način podeljevanja redov sv. Mavricija in italijanske krone,

Ignaci amici:

Dr. P. Guido Rant - 50 letnik

Ko je angleški dramatik Bernard Shaw čestital pred kratkim sedemdesetletnemu berlinskemu založniku in mecenu S. Fischerju, je med drugim tudi omenil, da prav za prav nikogar ne briga, če človek postane star in ima sedemdeset let in da sme tudi 80 ali 90 let imeti. Zlasti pa, da celo nevljudno kazati na nastajajočo plešo in na sive lase in še druge na to opozarjati.

Mi res nimamo tega namena — povdarjati starost. Raje bi napisali manj. Za nas je to le prilika, da damo priznanje delu. Tistemu delu, ki je tiho, ob strani, brez sijaja in vidnega plačila, delu, ki ga premnogi prezre, ker pač mora tako biti, premnogi celo komaj priznavajo.

P. Guido je bil rojen 16. jan. 1880 v Premu na Krasu. Solal se je v Ljubljani po potresu v Novem mestu in nato že kot mlad redovnik v Gorici, kjer je zaključil gimnazijske študije. Teologijo je dovršil na domačem frančiškanskem učilišču v Kamniku in sicer z najboljšim uspehom.

Dalekovidni in nepozabni P. Placid ga je poslal študirat v tujino in sicer sprva v Innsbruck, pozneje v Švico v Fribourg, kjer je leta 1907 promoviral kot doktor bogoslovja.

Takoj ko se je vrnil v domovino, je nastopil svojo lektorsko službo in že nekaj generacij prevedel skozi scilo in karibdo prelube hebrej-

ščine in sorodnih ved. V tem času je zvesto sodeloval v znanstvenih revijah »Cas«, »Bogoslovni vestnik« in izdal I. 1920 v zbirki »Savremena pitanja« tudi knjigo »Postanek sveta — na podlagi naravoslovja in biblije.«

Sedaj pravkar poteka deseto leto, odkar ga je provincija sv. Križa postavila za župnika pri Marijinem Oznanjenju v Ljubljani kot vrednega naslednika P. Hugolina Sattnerja. Kot takega ga spoštuje in ceni Ljubljana in kot takega ga danes omenjamo kot vestni kronisti.

Ze zato, da je uvedel akademsko službo božjo, in sam z vso skrbjo in ljubeznijo prevzel kratke nagovore z globokim jedrom in to že skozi deset let, se mu ne moremo dovolj zahvaliti.

1928 je prevzel uredništvo cerkvenega lista »Vera in življenje«, ki je sedaj že nujen del našega cerkvenega življenja. Sam skrben delavec, modro gre sčasom, upoštevajoč sočasne probleme in vprašanja, ki nanje list odgovarja, oziroma zavzame stališče.

Preteklo leto je vpeljal v priljubljeni v oskrbo mu izročeni frančiškanski cerkvi vsakodnevno večurno čiščenje, ki sleherni dan stotine in stotine odraslih in mladine privede pred evharističnega kralja.

To so samo posamezne poteze zunanega, vidnega dela. Povdariti moramo, da je tudi kot član cerkvenega sodišča bil na svojem mestu, slovi kot moder in globoko izobražen spovednik in goreč duhovnik v svetišču božjem, v zadnjih mesecih tudi kot izvrsten radio-govornik.

Kot redovnika pa ga odlikuje njegova dalekovidnost in velika ljubezen do reda in njegovega procvita. Provincija ga je pri zadnjem zborovanju imenovala za svojega definitorja, potem ko je že ponovno upravljal častne in odgovorne službe.

Da bi to življenje, ki je sedaj tako bogato in tako plodno, še Tisti, ki naša pota vodi in življenja čas odmerja, še dolgo ohranil nam in duševnemu življenju Ljubljane v korist in procvit — to je naša iskrena prošnja na ta dan.

Njemu pa kličemo: Vztrajaj — ostani še dolgo kot hrast na gori in vodi staroslavno župnijo Marije pred mostom, dokler polagoma ne odidem ad patres nostros. Tam, veš, je sicer majhen domek pa velik mir. Zaslužil ga boš, vemo, toda sedaj te čaka še mnogo, mnogo dela v božji kovačnici.

Bog sam Te podpiraj pri nadaljnjem delu.

Živa priča kmetovega tlačanstva

Murska Sobota, 14. jan.

Največja znamenitost v tukajšnji bolnici je Ana Huber, ki s svojimi 94 leti ni le v Soboti najstarejša žena, marveč tudi v okolici. V resnici je posebnost svoje vrste. Na prvi pogled bi ji človek prisodil 75 let. Občudovanja vreden je njen spomin. Celo iz otroških let se spominja na gotove posebnosti.

Znani sta ji leti 1848 in 1849. Ravnotako tudi poznejše vojske. Mnogo ve povedati o letih robota (tlačanstva), ko so bil siromaki pravi sužnji mogotcev, posebno plemenitašev. Z neko sveto grozo pripoveduje o strašni ječi, ki je bila pod gradom in o zaprtih zločinih, ki so bili vkovani v težke verige, tako da »se je zemlja tresla pod njimi«, ko so se sprehajali pod nadzorstvom »hajdukov«.

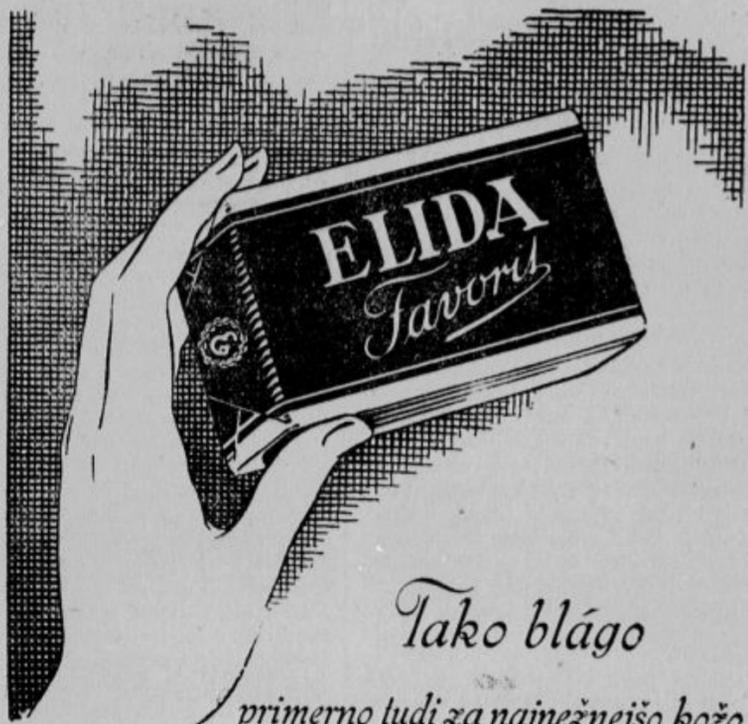
Življenje starke je bilo vse prej, kakor ugodno. Starši so ji umrli v mladosti. Ostala je takorekoč brez doma. Začela se je borba za kruh. Tekom celega življenja je bila v raznih službah in včasih je garala do skrajne nemoglosti. Nazadnje je prišla za dekle v bolnico. Pred dvema letoma je izgubila vid, tako da za delo ni sposobna. Z življenjem je popolnoma zadovoljna in tudi radi slepote ne godrnja. Ker je organizem še močen, je upanje, da preživi še nekaj let.

Mila zima in volkovi

Kočevje, 15. jan.

Letošnja zima je za nas Kočevjarje, ki smo navajeni tudi na oster mraz, zelo mila. Lani ob tem času smo šteli od 25 do 33 stopinj C mraza. Letos pa je toplomer padel največ komaj na 7 pod ničlo. Snega je malo in sproti kopni. Glavna stvar pa, pri kateri se pri nas zime silno ločijo, so — volkovi. Čim hujša je zima, tem bolj so pri nas volkovi nadležni in za življenje človeka nevarni.

Lani smo dobivali ob tem času poročila od več krajev, da so volkovi ponoči obiskali to ali ono vas, letos pa so bil edinolet vaščani hribovske vasice Drage (Suchen) tako srečni, da so imeli v svoji bližini volka. Po prvem snegu, ko ga je v kotlini te vasice precej več kot v ravnini, so zasledili vaščani stopinje volkov. Bližino volkov so potrdili nekateri vaščani kot očividci. V pozni noči se je vračala maloštevilna družbica vaščanov v Drago. Malo pred vasjo s konca šume so zaslišali lomljenje dračja. Mislili so najprej, da je skočil čez sneg zajec ali srna. Nažgali so bakljo in ob svitu plamenice so zagledali suhotnega volka, ki je stal ob parobku gozda in zvedavo gledal na mimoidoče. Seveda so jo ti pozni nočevalci ubrisali kaj hitro proti vasi. Razumljivo je, da tudi volk ni čakal. Preplašil se je ognja in v silnem diru iz-

Tako blágo

primerno tudi za najnežnejšo kožo.

Vsako milo čisti, vendar pa nima vsake te prednosti, da bi bilo za kožo povsem neškodljivo.

Elida Favorit milo polepša tudi najfinejšo polt. Je izredno blágo in čisto ter daje obilno dišečo peno. Velik kos, zelo izdaten vsled izredne kakovosti.

Milo ELIDA Favorit

ginil v gozd. Vaščani sklepajo, da imajo volkovi letos precej dobrega plena v gozdu. Lani pa jih je lakot in strašna zima pritrjala prav v vas, tako da so zasledili stopinje okrog hlevov in hiš.

Iz drugih krajev nam poročajo, da o volkovih ni nikakega sledu. Zadnjo zver, ki so jo videli, je bil kosmatinec, medved, ki je v krasni jeseni kaj rad prihajal v bližino vasi, kjer se je naslajal ob sladkih plodovih hrušk, korenja in repe, katere je bilo lansko jesen obilno pri nas. Sedaj seveda kosmatinec spi spanje pravičnega, dokler ga ne bo predramilo toplo pomladansko solnce.

Pet ciganov ufonilo

Cigani družine Bogdan iz Medjimurja se te dni šli v vas Zamlako preko Drave. Ves dan so pili v gostilni, proti večeru pa so se napotili na svoj dom. Da bi čimprej prišli v Orehoveški log, kjer bivajo, so se vsedli v čoln neznanega lastnika in preveslali glavno strugo. Ze blizu nasprotne obale je čoln zadel ob skalo in se hitro napolnil z vodo. Cigani so poskakali v vodo. Dva cigana sta se srečno rešila s plavanjem, utonili pa so: dva stara cigana in trije ciganski otroci.

Ali šola preveč zahteva od otrok?

3.

Spoštovani g. urednik!

Gornje vprašanje je zelo zajemljivo načel že letošnji mohorski kolednik, (prav bi bilo, da ponatisnete vso njegovo duhovito koledo), ko slika mestno učiteljico na deželski šoli. Kaj sličnega bi se smelo tu pa tam reči tudi o naši srednji šoli. Vendar mi pa ni za materijelno plat tega vprašanja, marveč bolj za formalno: kako se v šoli od otrok zahteva. Središče šole je učeneec. Neizkušeni, razboriti, vedoželjni. Večinoma dober, nepokvarjen, krščansko vzgojen. Šola je zanj vežbalnica duha in telesa. Šola je eminentna vzgojevalnica značaja, osebnosti, narodnodržavne zavesti. Šola je dom krščanske vere in krščanskih kreposti. V tem okviru delovanja hočemo imeti krščanski starši svoje otroke. Kar pospešuje telesni in duševni ter verski razvoj otrokov, to je pravi edini odgovor, ki je v pravcu družinske vzgoje. Zato nismo proti obogatitvi duha in zaposlenosti naših otrok s šolskimi predmeti, težišče vprašanja je v načinu: kako se vsa ta ogromna snov podaja in kako zahteva. Etični problem šole je danes važnejši od materijelnega. Ne gre za mrtvo črko in mrtvo snov, oživlja jo in vzbudi ljubezen za njo učitelj, ozir. profesor. Spomin na pretekla šolska leta, navadno izpolnjuje osebnost profesorjeva, ki je dala dijaku s tvarino ves življenjski zmisel: pa je bil to lahko učitelj klasičnih ali pa realnih ved. Višina snovi za domače učenje in vse domače naloge ter memoriranje, so samo po sebi nujne stvari, vse drugo pa je velikokrat način: kako se v šoli zahteva. Imel sem profesorja, ki je tako odlično razlagal in zopet tako trezno zahteval, da je bilo težko ne učiti se in ne znati. Je mnogo profesorjev, ki veljajo za najstrožje in vendar se učenci pri njih največ nauče in najbolje napredujejo. Vse drugače pa je izpraševanje z notesom in svinčnikom v roki, ko učitelj samo čaka na žrtev. Ali pa mu odgovori na vsa vprašanja, pri slednjem se malo pomoti ali kaj sličnega in — marš nezadostno! Usodna je v tem pogledu matematika, ki ima odlično nalogo bistrenja duha, pa je malo nardarjenih matematikov, zahtevki so pa ravno z metodničnega gledišča velikokrat... Šola je čisto tiranija mladega fanta. Mislim na posebnosti profesorjev. Primer: Profesor da skoro vsemu razredu slabe rede. Vsi dijaki trepečejo. Pred tromesečjem se deli milost. Nekaterim se posreči, drugim ne. — Ta profesor zahteva malo. Dijaki ga imajo štiri leta. Tabula rasa! Pride drugi profesor. Zahteva vse. Dijaki lete. — Itd. Šola je vzgoja za samostojno delo. Prvi zahtevki življenja je, da znaš živeti samostojno, da nisi odvisen od družbe, časopisov i. dr. Tega

današnja šola ne nudi. Naj omenim samo proste predmete. To so bili včasih najodličnejši viri samodejavnosti in prožnosti za vse drugo šolsko dolžnostno delo. (Kako klasično popisuje dr. J. Debevec pouk češčine v svojih Spominih v Mentorju 1927-28!) Znanje je postajalo solidnejše, v razredu je bila tekma za boljšo klasifikacijo, dijak je bil etično dvignjen, ko je po svoji svobodni odmeri vežbal duha in raste v samostojnega kulturnega delavca. Ponavljam, ne gre za količino snovi, marveč za način in odnos, ki ga ima učeneec do učitelja, ki mu tvarino razlaga. Vesten in srednje nadarjen dijak opravi tudi danes navadno sam vsakodnevnii pensum in ima še čas, da telovadi, da gre na sprehod, oz. na sportno igrišče ali včasii v gledališče.

Najvažnejši del vsega vprašanja pa je etična, duhovna, verska vzgoja. V tem pogledu pa je današnja šola siromašna. Otrok je na milost in nemilost izročeni nazoru g. učitelja, oz. g. profesorja. Ni dovolj, da je dijak v pubertetni dobi sam zase dovolj betezen, ne najde tudi sicer nič opore, raz kateder pa mora poslušati nauke, ki ranijo njegovo dušo, da zgubi višji nadnaravni življenjski zmisel in se zakopje v odraščajočo naravo, v materijalizem. Na tej filozofski podlagi je nekaj postal dijak velik naprednjak, danes pa levičar. To vzgoji in vzgaja lajična šola z nazori brezverstva. Današnja Francija je že preokrenila, mladina se duhovno poglablja. Tudi pri nas je ta duh, šola ga še ne čuti. Odkrito povedano: Smešenje vere in žalitev verskih čuvstev slovenske mladine je najusodnejše destruktivno delo šole. Posledice se poznajo posebno v industrijskih okoliščih, kjer na pogorišču verskega življenja vstaja nemoralna, ki ugonablja naš mladi rod. V tem oziru manjka velikokrat takta, fines in zdravega nrvnega čuta. Maxima debetur puero reverentia, velja zlasti v verskem pogledu tudi v šoli! Fr. W. Foerster piše v »Schule u. Charakter«, pg. 299: »Die Religion allein sprich die Ursprache der Seele — wer die Seele will und die Beseelung des Lebens, der kann darum der Religion nicht entarten.« — Vsako izboljšanje zgolj materijelnega odnosa med učencem in šolo ne bo privedlo do zaželjenega uspeha, dokler ne zmaga ideja Resnice, Lepote in Dobrote. S. Z.

Motere, če hočete videti svoje otroke zdrave, močne in vesele, dajte jim zjutraj in popoldne 2-3 žličke

OVOMALTINE

na mleku

Iz največje podeželske župnije

St. Jernej na Dol., 13. jan.

Zadnji čas smo brali v »Slovencu« poročila iz raznih župnij o številu rojstev, smrti in porok. Tako iz Adlešičev kot prvi župniji v škofiji po abecedi, iz Črnomlja kot »belokranjski metropoli« in drugod. Zakaj ne bi čitatelji »Slovenca« vedeli tudi podatkov iz največje župnije ljubljanske škofije? Vsaj glede števila duš je prva med deželskimi župnijami fara St. Jernej na Dolenjskem, ki šteje 6300 prebivalcev, šteto po letopisu ljubljanske škofije za leto 1928. Rojstna knjiga izkazuje v letu 1929 182 rojstev, umrlo jih je v tem času ravno 100, torej 82 pri-rastka. Porok pa je bilo 37.

Ce seštejemo pa rojstva zadnjih 10. let, dobimo lepo število: 1808 (972 moških, 834 žensk). Smrtnih slučajev pa je bilo zadnjih 10 let 1048 (540 moških, 508 žensk), torej prirastka 758. Največ rojenih je bilo leta 1928 211, najmanj pa leta 1920, 145. Umrlo jih pa je največ leta 1921 in sicer 143, najmanj leta 1926, samo 74. Prirastka je bilo največ leta 1926 111, najmanj leta 1920, samo 13. Vseh porok je bilo 455, največ leta 1922 62, najmanj leta 1924 35. V samostanu oo. Kartuzijanov v Pleterjih je umrlo v tem času 11 patrov in 7 bratov. Dočakali so skoro vsi visoko starost. Po narodnosti so bili skoro sami Francozi in Nemci.

Veliko ljudi, zlasti fantov se je zadnje čase izselilo v Kanado, Francijo, Argentiniijo. Od teh pa žalibog nimamo točne statistike.

Jubilejno leto Kočevarjev

Kočevje, 15. jan.

Zaživeli smo v novo leto, ki je za nas Kočevjarje takorekoč jubilejno leto. Od 1. do 4. avgusta t. l. se bo vršila pri nas proslava, jubilej 600 letnice, odkar so se kočevski Nemci naselili na našem ozemlju. Kočevjarji se topot zelo pripravljajo, da bi ta jubilej dostojno proslavili. Pripravljalni odbor je v akciji. O jubileju pišejo mnogi nemški, avstrijski in češki listi. Nekateri obljubujejo tudi posebne poročevalce na tej proslavi. Kar je bogatejših Kočevarjev, ki so razstreseni po svetu, pošiljajo odboru denarne prispevke, iz katerih se bodo krili izdatki za to proslavo. Seveda prispevajo veliko za ta fond tudi domačini, domači trgovski zavodi in sledile jim bodo tudi kočevske občine. Za proslavo samo obstoji tudi že natančen program slavnosti.

Danes priredi dunajski virtuozi na goslih g. Igo Drucker v dvorani hotela »Trst« koncert. Na klavirju ga bo spremljal dijak Mirko Trost. Sodelovanje je obljubil tudi profesor A. Rauš, ki bo zapel nekaj modernih (tenor). Začetek točno ob osmih.

Koledar

Celrlek, 16. januarja: Marcel, papež; Bernard, mučenec.

Osebnosti

— Duhovniške vesti. Umeščen je bil včeraj dne 15. januarja 1929, na župnijo Sv. Križ nad Jesenicami ondotni župni upravitelj Franc Krašna. — Premeščen je bil Alfonz Jarc kot kaplan s Koroške Bele na Rako. — Nameščena sta bila: Dr. Vilko Fajdiga kot kaplan v Smarju pod Ljubljano in Viktor Demšar kot kaplan na Koroški Beli.

Novi grobovi

† Kazimir Kosobud. Dne 15. jan. je v Muretincih pri Meškancih umrl g. Kazimir Kosobud. Rojen je bil 12. marca 1867 v Taboru na Češkem. Po končani maturi je prišel v ljubljansko semenišče. Služboval je po več župnijah na Kranjskem. Nato je prestopil v križniški red. Kot tak je bil več let mestni župnik v Crnomlju. Nazadnje je bil vodja križniške hiralnice v Muretincih, za katere ureditev si je pridobil velikih zaslug. Dolga bolezen nam je prezgodaj iztrgala izredno delavnega in skrbnega gospoda. Bivšim sočolcem in prijateljem se priporoča v memento.

† Kočevje. Umrl so: posestnik Jakob Cimkelj iz Novih Ložin, star 76 let; vdova Marija Samide iz Male gore, stara 77 let; v Starem bregu posestnica Marija Bauer, stara 79 let. Kakor je videti, kosi smrt med starimi.

Mala kronika

★ Po 15 letih se oglasil iz ujetništva. Zadnjič je »Slovenec« poročal o nekem Slovincu iz Slovenjgradca, ki se je po petnajstih letih ujetništva oglasil iz Rusije. Prav o takem slučaju poročajo sedaj iz Subotice. Po 15letnem ujetništvu v Rusiji se je oglasil bivši vojni ujetnik Pavel Karip. Bil je l. 1915 poslan na gališko fronto, kjer je bil takoj ujet. Svojim staršem je sporočil, da živi v ural-skem ozemlju, kjer se je poročil in kjer ima dva otroke. Svoje starše je prosil, naj mu pošljejo potrebne dokumente, ker mu oblasti delajo ovire za povrnitev. Ko dobi potrebne dokumente, se bo vrnil z družino v domovino. — Ta dva slučaja sta veselo znamenje, da se bo marsikdo naših pogrešanih svojcev in rojakov vendar le še vrnil iz daljne Rusije.

★ Mila zima na Stajerskem. Iz Ljutomer 14. t. m.: Včeraj je bilo tukaj izredno toplo. Vse je lezlo iz hiš na blagodejni topli zrak. Sonce je pošiljalo izredno tople žarke in talilo sneg. Iznad streh so leteli čeli plazovi ledu in snega na tla in je zahvaliti le slučaju, da ni nikogar tak plaz otipal. Upamo, da bo letos zima prizanašala, saj je bila lanske zima skoro neznošna. Radi lanske zime še letos cene drvam misc padle. Cena suhim bukovicim drvam za štiri metre je na tukajš-

so najlažji pot, po katerem prihajajo bolezenske krali v naše telo. PROTI PRENOŠNI nalezljivih boleznih usne dupljine in grla uporabljajte okusne ANACOT-pastilje dr. Wanderja. Dobivajo se v vseh lekarnah. Varujte se izdelkov, ki v zadnjem času imi irajo ANACOT-pastilje.

I. S. Turgenjev:

Živa svetnica

»Pozimi seveda sem na slabšem, ker je tema. Sveča stane denar, pa čemu bi jo tudi našgala? Poznam sicer črke in sem vedno rada čitala, a kaj bi čitala? Saj nimam tu nobenih knjig, in če bi jih tudi imela, kako bi jo držala, knjigo namreč? Otec Aleksej mi je nekoč prinesel za kratek čas koledar, a potem je videl, da mi nič ne zaleže, pa ga je zopet odnesel. Sicer pa tudi v temi še vedno karkoli lahko poslušam: včasih se cvrček oglasi ali miška prične griziti. No, ob tem času pač najbolj pride prav, da ničesar ne mislim!«

»Včasih tudi molim,« je nadaljevala Lukerja, ko se je malo oddahnila. »Sicer pa jih ne znam dosti, molitev namreč. Pa čemu bi tudi nadlegovala Gospoda Boga? Kaj naj bi Ga prosila: Saj On bolj ve, kakor jaz, kaj je zame potrebno. Če mi je naložil križ, pomeni, da me ima rad. Tako nam je zapovedano, da to razumemo. Prečitam torej Očenaš, Zdravo Marijo, molitev vsem priprošnjikom — pa ležim zopet naprej in prav ničesar ne mislim. Tako že gre!«

Minili sta kaki dve minuti. Nisem prekinjal molka niti se premaknil na ozki kadeči, katero sem imel mesto stola. Nalezil sem se pošastne kamenite nedviznosti onega nesrečnega živega bitja, ki je ležalo pred menoj: tudi jaz sem postal kakor lesen.

»Čuj no, Lukerja,« sem naposled povzel. »Čuj, kaj bi ti rad ponudil. Ali hočeš, da te velim prepeljati v bolnišnico, v dobro bolnišnico, v mesto? Bogve, ali te morda le ne ozdravijo? V vsakem slučaju ne boš potem sama...«

Lukerja je komaj premaknila obrvi. »Oh ne, gospod,« je proseče zašepetala, »nikar me ne dajte v bolnišnico, pustite me tu. Tam bi

njem trgu 700 Din, kar je vzrok najbrže ta, da so vse zaloge suhih drv pošle, drvarji pa radi prošle zime niso mogli v hoste na delo.

★ Slike Nj. V. kralja in kraljice se dobivajo v Jugoslovanski knjigarni vsaka po 25 Din

★ Rogaška Slatina zdravo mesto. Iz Rogaške Slatine: K poročili od petka, dne 10. t. m. moramo popraviti: rojenih je bilo 72 otrok moškega in 51 otrok ženskega spola, umrlo je pa 39 moških in 35 ženskih in ne narobe. Prirastek duš v 1929 torej znaša 49, kar dokazuje, da je Rogaška Slatina zdravo mesto, kjer umrljivost ne prevladuje! — Poznamo gostilno ge. Marije Ogrizek, vulgo »Aškan« in posestvo je s prvim januarjem prevzel sin g. Zane. Trgovce g. Otorepec se je preselil na svoj dom v Trziše in tam otvoril trgovino. Trgovino v hiši »Aškan« pa vodi »mlada gospa Ogrizek.

★ Zljev žganja. Od Sv. Valburge nam poročajo: Včerajšnje poročilo o smrti nesrečnega fanta, ki ga je umoril zločinski alkohol, ni čisto točno in je bila s tem ugledni gostilni pri Jošku storjena velika krivica. Nesrečni fant, star 33 let, se je sicer res oglasil dopoldne za pet minut pri »Jošku«, pa je takoj odšel od tod, in sicer trezen, kakršen je prišel. Sicer ga pa ta gostilna v nedeljo ni več videla. Popoldne okrog pol 5 pa se je raznesel glas, da fant umira. Nesrečnež je v hiši, kjer so prej kuhali žganje, prišel v shrambo in se tam nalokal žganja do mrtvega, ne da bi bili domači vedeli, da je fant v shrambi. Ko je prišel ven, je povedal, da ga je sedaj »majčkeno« popil. Potem pa se je zgrudil na posteljo in tam umrl v teku prej ko pol ure. Nesrečni France je bil vdan žganju. To smo smatrali za svojo dolžnost dopolnili k včerajšnjemu poročilu, da ugledna gostilna pri »Jošku«, ki je pri tej nesreči čisto nedolžna, ne bo trpela na svojem dobrem glasu, ki ga sedaj uživa daleč okrog.

★ Hermelin ustreljen v Srbiji. V naših krajih, kakor v vsej Evropi, živi le mala podlasica. Njena večja sestra, velika podlasica, pa živi v Sibiriji in Armeniji. Pozimi dobi ta žival bel kožuh, po vsem svetu znan pod imenom hermelin, ki predstavlja eno najdražjih krzen. Neki belgrajski lovec je imel te dni srečo. Blizu vasi Ostružnice v Srbiji je ustrelil krasnega hermelina. Na kak način je prišla ta žival v Jugoslavijo, se ne da pojasniti.

★ Tabor Svele vsrke se bo tudi letos vršil o Binkoštih na Tratu. Podrobne informacije glede udeležbe itd. daje Sveta vojska v Ljubljani, Komenskega 17.

★ Kmetijski tečaj v okrajih Kranj in Radovljica. V Šenčurju pri Kranju se vrši januarja in februarja t. l. šesttedenski kmetijski poučni tečaj, na katerem se bo podajal nazoren pouk iz vseh kmetijskih panog. Razen tega se bo poučevalo tudi živinodržavstvo, gozdarstvo, higijena, kmetijsko spisek, računstvo in kmetijska zakonodaja. V istem času se bo vršil enak tečaj tudi na Breznici na Gorenjskem. Podrobni učni programi so nabiti na občinskih deskah. Kraljevni činitelji so ukrenili vse potrebno, da bo udeležba čim večja.

★ Tiskovine za napoved davčne prijave za pridobitno in rentnino, ki zapadejo ta mesec naznanilo pristojni davčni upravi, ima v zalogi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Davčna prijava za pridobitno stane pola 1 Din; Pripomoček, kako se napove ta prijava, 2 Din; prijavi rentnina pa pola 1 Din. Istotam so na razpolago tudi ostale davčne tiskovine.

★ Na več vprašanih javljamo, da se pravkar izšla dr. Potočnikova knjiga »Dobri pastire zdaj že dobi tudi vezana, in sicer v polplatno in v elegantni vezavi. Pričakujemo prav mnogo povpraševanja po vezani knjigi, saj sta obe vezavi na vso moč lični, in premljevalna knjiga, ki jo vedno zopet jemljemo v roke, je najbolje, da je vezana. — Cena v pol platno vezani knjigi je 50 Din, v elegantni

samo še več muk prestala. Saj se ne spleča, da bi se zdravila! Nekoč, veste, je že bil tukaj zdravnik pa me je hotel ogledati. Milo sem ga prosila: Za Boga svetega, nikar me ne mučite! A kaj sem hotela, ko se ni zmenil za moje besede! Prišel me je obračati, mi drgnil in gibal roke in noge. Radi znanosti to počenjam, je dejal, za to so me nastavili in sem se učil! Ti pa, je dejal, mi nikar ha ugovarjaj, ker za moje delo so mi red obesili na vrat, in samo za vas, bedake, se trudim. Dolgo me je otipaval, povedal mi je, kako se imenuje ta moja bolezen — prav težko mi je bilo — in potem se je odpeljal. Ničesar ni opravil, mene so pa še teden dni bolele vse moje uboge kosti. Vi pravite, da sem sama, vedno sama. Saj nisem vedno sama. Kmečka dekleta hodijo k meni kramljat. Včasih se zglasijo romarice pa mi pripovedujejo o svetih mestih, Jeruzalemu in Kijevu. In četudi sem sama, nič me ni strah. Še boljše je tako prav res! Le pustite me, gospod, ni me treba voziti v bolnišnico... Zelo sem vam hvaležna, dobri ste. A rajši me kar pustite pri miru, dragi gospod.«

»No, kakor hočeš, Lukerja, kakor hočeš. Saj sem mislil, da bi bilo v tvojo korist...«

»O, vem, gospod, da bi bilo v mojo korist. Ampak stvar je ta, dragi gospod, da ne more nihče v resnici pomagati drugemu človeku! Kdo drugemu lahko gleda v srce? Vsak človek naj si sam pomaga! Nemara mi ne boš te verjeli, a če ležim tako včasih na samem, se mi dozdeva, da na vsem svetu ni nikogar razen mene... kot da bi bila jaz — edino živo bitje! Imam potem svoje sanje; kakor razodetje so mi... Tako se včasih zamislim — da, prav čudno je to!

»Kam pa se potem zamisliš, Lukerja?«

»Teja tudi ne vem povedati, gospod: težko je raztolmačiti. Pa tudi pozabijo se poz-

vezavi 60 Din. Broširana stane 38 Din. Za poštnino je dodati posebej 2 Din. — Prodajalna K. T. D. H. Nižmanova v Ljubljani.

★ So-li sladkarije škodljive zobem? Sladkor tvori glavni del človeške hrane, je redilen in zdrav. Vseled tega smeo mirno zavzivati sladkarije odrasli kakor tudi otroci, le paziti morajo, da ne ostanejo ostanke slaščic predolgo v ustih. Na zobnem mesu se nahajajoča sluzi in ostanke sladkorja med zobmi se spremene vsled vnetja v kislino, ki se loti zobnega emaila in ga razjedata (zob. karije, gnilobije). To se da preprečiti le z redno porabo zobne krtalice po vsaki iedi, pred vsem pa, predno se podamo k počitku. Za čiščenje, se najbolj priporoča Pebeco-zobna pasta, ker ima to prednost, da vzbuja v željstih obilo sluze, ki temeljito odstrani vse ostanke sladkorja.

★ Sv. maša zadušnica za pokojnim Fr. Peterca se bo darovala v petek 17. t. m. ob pol 7 v Križanski cerkvi.

★ Društvo državnih policijskih nameščenjev in upokojencev v Ljubljani se najiskrenee zavezuje vsem dobrotnikom prostovoljno darovanih darov, posetnikom veselice in sploh vsem onim, ki so na katerikoli način pripomogli k tako lepo uspeši naši dobrodelni prireditvi v hotelu Union. — Veselilni odesk.

★ Gospodinja Vaše perilo pere, posuši, munga ali liko tovarna Jos Reich.

★ Pomnite, da se vrši VI. vinski sejem za priznana ljubljanska ormožka vina v torek dne 21. t. m. ob 11. uri predpolodne v Središču ob Dravi.

Nas Tonček je kašlal celo noč.

Drugo noč je pa sladko zaspal.

Kako že zdravnik! Sem se bal,

Sladek je izpil Buddha-čaj vroč.

Tea Import, Ljubljana, Aškerčeva 3.

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Velika abeceda. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.

Opera: Ernani. Red D.

Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Bahovec, Kongresni trg; Mr. Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Mr. Hočevar, Šiška VII.

Sita s ceste

»Gospod, kje pa je Gospodarska zveza?« je spraševala stara ženica nekega gosposko oblečenega človeka.

»Ne vem!« se obregne ta.

Ruta, črna ruta s katero je bila pokrita, je lezla ženici v obraz. Čisto taka je, kakor so naše slovenske kmečke matere: Drobnja, majhna, skrbna. Pletena ogrinjača, v katero je zavita, jo dela še bolj nezatno.

Vsa prestrašena se ozira po prazni cesti; tam zadaj neke za univerzo se je to zgodilo. Pride mimo gospa, v kožuho vino zavita.

»Gospodarska zveza? Ne vem.«

Solze silijo v oči ubogi ženici...

Ko stopam po drugi strani ceste mimo nje, se vsa plašna ozre proti meni — brez vprašanja in besede gre naprej — proti Trnovem.

★ XIII. prosvetni večer nas bo s pomočjo predavanja o »Zeppelinovemu letu okrog sveta in s pomočjo filma »Ufa« dvignil v nadzemske višave, da napravimo dolgo turo okrog zemeljske oble po poti, katero je preletel Zeppelin. Predava gosp.

★ Pri zaprtju, preobilici krvi v spodnjem telesu, pritisku krvi, bolečinah v boku in ob straneh, pomanjkanju sape, utripanju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravna »Franz-Josef-grenčica izdatno izpraznenje črev in osvoboditev tesnobnostnih občutkov. Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josef-vodo z zelo zadovoljivim uspehom tudi pri težkočah v letih menjave.« »Franz-Josef-grenčica« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

neje te sanje. Kakor oblaček pridejo, prinesejo dež, tako lepo in sveže potem postane, a vendar ne pojim, kaj je to bilo. Mislim pa le: Če bi bili poleg mene ljudje, ničesar slene ne bi doživljala pa ničesar ne bi občutila razen te moje revščine.«

Lukerja je mukoma vzdihnila. Prsa so ji tudi načajala, kakor vsi ostali onemogli udi.

»Saj vidim, gospod,« je zopet pričela, »da se vam hudo smilim. A res ni treba, da bi se vam preveč smilila! Veste kaj: jaz vam na primer lahko povem, da še zdaj včasih... No, saj se spominjate, kako sem bila vesela v starih časih? Prevzetno dekle! Torej veste? še zdaj pesmi prepevam!«

»Prepevaš? V tem-le stanju?«

»No da, stare pesmi prepevam: kolo igram, kolednice, pesmi, ki jih pojemo dekleta pri srečkanju in različne druge! Saj sem jih veliko poznala pa jih nisem pozabila. Samo plesnih pesmi ne pojem več. To se že ne spodobi — v sedanjem mojem stanju.

»Kako pa poješ te pesmi... po tihem?«

»Po tihem in tudi na glas. Prav glasno sicer ne morem več peti, a vendar je vse slišno. Saj sem vam pravila, da pride k meni dekletce, ta sirota, namreč. Prav bistra je. No, pa sem jo naučila: štirih pesmi se je že navadila pri meni. Ali mi ne verjamete? Počakajte, takoj vam bom...«

Lukerja je zajela sapo... Misel, da se pripravljata na napol mrtvo bitje zapeti, me je nehote navdala z grozo. A predno sem vtegnil ziniti besedo, je že, zadonel v mojih ušesih zategnjen, komaj slišen, toda čist in pravilen glas... slišnil mu je drugi in tretji. »Zeleni travnik,« je pela Lukerja. Pela je, ne da bi izpremenila izraz svojega okamenega obraza in celo oči ni premaknila. A njen reven, napet, kakor curek dima se zibajoč glasek je tako ganljivo donel; pevka si je tako priza-

prof. dr. V. Boldne ob spremljevanju filma. Vstopnina sedeži 3 Din, stojišča 2 Din. Prosvetni večer bo v petek ob 8 zvečer v verandni dvorani Uniona.

★ Nagla smrt delavca. Na Kodeljevem sta se te dni pripetila dva slučaja nagle smrti. V noči na torek se je smrtno ponorečil s plinom delavec Maru cel, o čemer smo že poročali. Včeraj pa je v hlevu Codellijevega gradu umrl 57-letni brezposelni delavec Andrej Luzner, doma iz Selc pri Škofji Loki. Luzner je bil brez zaslužka in je hodil v Codellijeve hlev spat. V noči na sredo pa mu je prišlo slabo. Zjutraj so mu dobri ljudje še prinesli čaja, kmalu nato pa je Luzner umrl. Poklicana je bila policijska komisija. Na lice mesta je prišel zdravnik dr. Avramovič in okolišni nadzornik g. Kek. Policijski zdravnik je ugotovil, da je Luznerja zadela srčna kap. Truplo je bilo prepeljano v mrtvašnico k sv. Krištofu.

★ Vreme v Ljubljani je bilo včeraj ves dan toplo, a oblačno. Le zjutraj je bilo -2,2 stopinj C, sicer vedno visoko nad ničlo. Prav tako drugod po državi.

★ Ob denar je Marija Verbič, kuharica v Turkovi gostini v Strelški ulici, je imela prihranjenih 1370 Din in varu spravljanih v nezaklenjeni košari v sobi, ki tudi ni bila vedno zaprta. Nekdo je izvohal, kje ima kuharica spravljen svoj denar in ji ga je pouzmal. Policija skuša sedaj poizvedeti, kdo bi bil, ki je denar ukradel.

★ Tatvine suknje, plašča in ure. Letošnje zimo k sreči in Strgarja, ki je predlanskim kar na debelo kradel in plenil po šolskih garderobah. Le od časa do časa ga kdo skuša posnemati. Tako se je v torek nekdo pripeljal v II. nadstropje pruske šole in dijaku mečlanske šole Josipu Neumannu ukradel s hodnika 850 Din vredno sukunjo. — Frančiški Peganovi, šivilji na Sv. Petra cesti 44, je nekdo ukradel iz stanovanja 630 Din vreden ženski plašč. — Okraden je bil tudi brusar Josip Cuden na Krekovem trgu. Neznani zlikovec mu je pouzmal 500 Din vredno uro.

Maribor

★ Jubilej dela in vzornega zakonskega življenja obhajata te dni v krogu svojih sorodnikov ter številnih prijateljev in znancev Ivan in Antonija Re benschuh v Pobrežju — 50 let skupnih življenjskih težav, zlato poroko. Ivan Reibenschuh, ugledni in splošno priljubljeni gostilničar ter veleposesnik, je bil pred vojno v dobi nemškega navala zaveden slovenski župan pobreške občine ter si je v tem svojstvu pridobil številnih zaslug za obeli napredek in proevit pobreške občine. Zato uživa tudi danes še vsesplošno spoštovanje ter priznanje pobreških občanov. Ugledna slavljena-cema želimo ob šestletnem jubileju obilo božjega blagoslova na pragu v šesto desetletje skupnega blagoslovljenega zakonskega sožitja pridružujoč se hkrati številnim toplim čestitkam in voščilom iz krogov udanih in hvaležnih sorodnikov, prijateljev in znancev.

★ V Gradcu je preminul na tamošnji kliniki Franc Zorko, upokojeni mornariški nadkomisar in soprog lastnice znane mariborske pekarnice Pisance. Pokojnikovo truplo prepeljejo danes v Maribor, kjer ga bodo pokopali na tukajšnjem mestnem pokopališču.

★ Naj levica ne ve... Mariborske Vincencijeve konference doprinašajo tihe dokaze vztrajnega, požrtvovalnega delovanja na karitativnem polju; vršijo pa dela usmiljenja tam, kjer je veliko siromaštva, ki se iz sramu ne kaže in odkriva. Zakaj veliko je danes revščine, ki pusteši in uničuje; toliko, da je težko ugotoviti, kje je pomoč najpotrebnejša. In Vincencijeve konference vodijo o vsem tem točnega računa. Tako je Vincencijeve konference za frančiškansko župnijo izdala v preteklem letu rednih podpor v iznosu 14.506 Din, izrednih podpor pa v iznosu 300 Din. Redno podporo dobiva vsakih 14 dni 58 ubožecev. Člani konference pa še poleg tega obiskujejo siromake ter nudijo najpotrebnejšim takojšnjo pomoč. V sličnem obsegu sta delovali tudi složnožupnijska in magdalenska Vincencijeve konference.

★ Obsejni promet preko Maribora izkazuje v preteklem letu sledečo sliko: potovalo je 115.657 Jugoslovancev (69.681 moških ter 45.976 ženskih); 113.276 Avstrijcev (70.859 moških in 42.417 ženskih); 43.284 Čehoslovancev (25.456 moških in 17.828 ženskih); 19.121 Nemcev (12.984 moških in 6737 ženskih); 3689 Poljakov (2314 moških in 1375 ženskih); 674 Romunov (508 moških in 166 ženskih); 2498 Italijanov (1777 moških in 721 ženskih); 1124 Bolgarov (1026 moških in 98 ženskih); 1018 Američanov (656 moških in 362 ženskih); 458 Angležev (358 moških in 100 ženskih) ter 234 Francozov (177 moških in 57 ženskih). Skupno je po-

devala, da izlije vso svojo dušo... Nisem zdaj občutil nobene groze več: nepopisno usmiljenje mi je stisnilo srce.

»Oh, ne morem več!« je nenadno spregovorila, »nimam moči... Tako zelo sem se vas razveselila.«

Zatisnila je oči.

Spustil sem roko na njene drobne mrzke prste... Pogledala je name — in njeni temni, kakor pri starinskih kipih z zlatimi trepalnicami obrobjeni vekci sta se zopet zaprla. Trenutek pozneje sta zalesketali v polutemi... Orosile so ju solze.

Ostal sem slejkoprej nepremičen.

»Oh, kakšna sem!« je nepričakovano glasno nenadno spregovorila Lukerja in siroko odprla oči, da bi otrsela solze. »Lahko me je sram! Kaj mi je? Kaj takega se mi že dolgo ni dogodilo... baš od onega dneva, ko je bil Poljakov Vasja pri meni lanske pomladi. Dokler je pri meni sedel pa se pogovarjal — je bilo še vse dobro. A ko je dšel — no, potem sem se najokala na samem! Odkod so se le vzele te solze? No, pa saj se pravi, da so ženske solze poceni. Prosim, gospod,« je dodala Lukerja, »saj imate robček. Bodite tako prijazni, obrišite mi oči.«

Hitel sem izpolnil njeno željo — in ji robec pustil. Odkraja se je branila, češ, čemu mi bo to darilo? Robec je bil sicer jako preprost, a snažen in bel. Potem pa ga je pograbila s svojimi slabotnimi prsti, in jih ni več razmaknila. Zdal sem se navdil teme, v kateri sva se oba nahajala, in lahko dobro razločil njene poteze. Opazil sem celo rahlo rdečico, ki se je prikazovala skozi njeno brnasto polt. Vnovič sem zagledal v tem obrazu — tako se mi je vsaj zdelo — sledove njene nekdanje lepote.«

(Dali.)

tovalo v preteklem letu preko Maribora 305.420 potnikov.

Obrtno pravico so dobili v poslednjem času: F. Terbec, vulkaniziranje gumijevih izdelkov; tvrdka Jugonavitomat; M. Sluga, čevljar; H. Karner, krojač; R. Wistan, slaščičar; M. Milčič, trgovina z delikatesami; M. Mermolja, trgovina z izolacijskimi predmeti; M. Kane, pokrajinski fotograf; H. Uhl, Splavarska 7; Tautz in Zahradnik, brivska in frizerska obrt; I. Voelker, prodaja olja in bencina; A. Kollin, trg. z manufakturami; F. Goellich, sejmarnarstvo z manufakturnim blagom in posodo; O. Hotzl, trg. z kurivom in stavbenim materialom; K. Novak, trg. z delikatesami; E. Legat, mehanik; V. Blatnik, trg. s čevlji in čevljarskimi potrebščinami; H. Gregorec, damska frizerka in lasničarka; K. Pečnik, šivilja; A. Zabukovec, čevljar; Curin in Sulek, čevljarska obrt; E. Baumgartner, trg. z bouboni in finim sadjem; Lj. Cepl, branjarja; J. Tichy, trg. z elekrotehničnimi predmeti; Lj. Reich, trg. z galanterijo; M. Jaš, trg. z mešanim blagom; Pristanška 2; F. Lobnik, trg. z mešanim blagom; I. Finel, trg. z modnim blagom ter A. Rojko, mesarja.

Iz ljudskega odra. Nocojnega skopičnega predavanja naj se udeleži članstvo polnočevilno; vabijo se pa tudi drugi, ki bi radi vstopili v društvo in ki bi radi sodelovali pri bližnji uprizoritvi dr. Preglčevega »Azazel«.

V francoskem krožku je drevi ob 18 predavanju profesorja za francosko literaturo na ljubljanski univerzi M. Veya o dekadenizmu francoski poeziji. Predavanje se vrši v Vesni.

Na delovnem trgu. Takoj dode zaposlitev preko tujakinja Borze dela 2 čevljarja, 1 lesoslužar, 2 vzgojiteljici, 2 kuharici, 1 sobarica, 3 služkinje in 1 varuška.

Zločin, samomor ali... V soboto, dne 11. t. m. je odšel od doma v Pobrežju 22letni Franc Stern ter se odslej ni več vrnil domov. Njegova usoda je zavita v tajno. Varnostne oblasti so na delu, da ugotovijo vzroke tajinsvenega Sternovega izginotja. Ob približno polnočni uri dne 11. t. m. je začel strojevodja Gamol iz nižnj Dravske struge v višini dravske brvi klice na pomoč; o dogodku je izčrpno poročal »Slovenski list«. Bil je moški glas, ki je nato utihnil. Pasanti na drž. mostu so opazili na Dravini površini moški klobuk. Obstoj upravičena domneva, da je Sternovo izginotje v zvezi z razburljivim nočnim dogodkom v noči od 11. na 12. t. m. In 11. t. m. je bil pogrešanec zadnjikrat doma. Glede tega se poizvedbe nadaljujejo z vso tenkovestnostjo in temeljitostjo, ki je lastna mariborskim varnostnim organom.

Mariborski zasebni nameščenci so na torikovem zborovanju, ki so ga imeli v hotelu »Mariborski dvor«, sprejeli resolucijo proti nameravanim spremembam in okolišnim socialopolitičnim zakonodaj v smislu zahtev delodajalcev. Resolucijo so nastavili preko tujakinja policijskega komisarijata na pristojna oblastva.

Smola lakca - litočepka. Na Glavnem trgu je Jakec S. ponujal nekje kmetici skrivnosne zabojčke; v kupčijo je posegel z odličnim izkajevalnim instinktom službojuči stražnik na Glavnem trgu, ki je zavohal saharinška. Smelaslega Jakeca so predali finančnim organom v svrhu nadaljnjih podrobnih dokazanj. Bogve, če bo Jakec litočepčec še kdaj barantal na mariborskem Glavnem trgu.

Celje

Večina Celjanov niti ne ve, da imamo v svoji sredi znanstvenika, katerega delo pomenja na polju prehistoričnih raziskavanj važen korak h ključu do skrivnosti predzgodovinske dobe. Profesor celjske gimnazije g. Srečko Brodar z redko pridnostjo, velikim poznavanjem snovi ter tudi z velikimi žrtvami koplje v jami Potočki z jalki na Olševi ter je doslej rešil zgodovini »gromno okostja in artefaktov«. V ponedeljek dne 20. t. m. bo g. prof. Brodar o svojih najdbah govoril na prosvetnem večeru v telovadni dvorani v Samostanski ulici. Nabavite si pravočasno vstopnice, ki se dobijo že sedaj v Prosvetnem tajništvu na Cankarjevi cesti 4.

Hudožestveniki v Celju. Po sporočilu intendanta mariborskega narodnega gledališča so Hudožestveniki, ki pravkar igrajo na svoji turneji po naši državi in nastopijo tudi v Mariboru, voljni nastopiti še v Celju. Igrali bi v celjskem mestnem gledališču dne 23. in 24. januarja Ostrovskega rusko igro »Siromaštvo ni greh«. Celje bi tokrat imelo privrkat čast prisostvovati predstavi »svetovnoslavnega igravskega zbora«. Ker pa so s tem gostovanjem združeni ogromni stroški, ki bi jih bilo mogoče kriti zgolj z močno zvišano vstopnino, je nujno potrebno, da je obisk predstave že sedaj zagotovljen. V ta namen se bo do inkl. 18. t. m., t. j. do te sobote vršilo v knjigarni Goričar in Leskovec poskusno obvezno rezerviranje vstopnic.

Občni zbor Konjerejskega društva za bivšo mariborsko oblast se je vršil večeraj ob 12 opoldne v klubovih prostorih Celjskega doma. Važen je bil ta občni zbor posebno radi tega, ker se je ob tej priliki ustanovila enotna organizacija konjerejcev za celo Dravsko banovino. Udeležilo se ga je nad 50 delegatov iz bivše mariborske oblasti, med njimi tudi štirje odposlanci konjerejskega društva za bivšo ljubljansko oblast. Občni zbor sta pozdravila tudi gg. inspektorja inž. Zidanšek ter vet. Pavlin. Izvolil se je nov odbor skupne organizacije, ki mu načeluje g. Lovro Petrovar.

Ljubljansko gledališče

Drama: Začetek ob 20 zvečer. Cetrtek, 16. januarja: »VELIKA ABECEDA«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Petek, 17. januarja: Zaprto.

Opera:

Začetek ob pol 20 zvečer. Cetrtek, 16. januarja: »ERNANI«. Red D. Petek, 17. januarja: »MIGNON«. Red C.

Mariborsko gledališče

Cetrtek, 16. januarja ob 20. uri: »ORLOV«, ab. C. Kuponi. Petek, 17. januarja. Zaprto.

Iz društvene žiljenja

Krajevna organizacija jugoslovanskih emigrantov (Or'em) v Ljubljani opozarja vse člane, da se vrši danes ob 8 zvečer sestanek v prostorih »Preporoda« (Arena Narodnega Doma, vhod z Bleiweisove ceste). Odbor.

Odbor T. K. Škala vabi svoje člane k predavanju tov. dr. Ivo Pirca, ki se vrši v četrtek, dne 16. januarja ob 20.30 v klubovem lokalu na Gospo-svetski cesti. Tema predavanja: »Higijena turista — Prva pomoč«. K predavanju vabimo tudi vse druge članice. Vstop prost.

XL redna glavna skupščina društva »Pravnika« se bo vršila v sredo, dne 29. januarja t. l. v ljubljanski pravosodni palači št. 79. Dnevni red: 1. Poročilo odbora in preglednikov, 2. Volitev načelnika, odbora in preglednikov, 3. Slučajnosti, 4. Množestvilni udeležbi vabi — Odbor.

Mednarod. drsne tekme

(Od našega posebnega poročevalca.)

Štrbské Pleso, 13. jan. 1930.

Internacionalnih drsalnih tekem za prvenstvo Visokih Tater, ki so se vršile dne 11. in 12. t. m. na Štrbskem jezeru, se je z velikim uspehom udeležil član S. K. Ilirije g. Franjo Avčin. Prvenstvo Visokih Tatr si je priboril z lahkoto z ogromnim naskokom 52 toč g. ing. Josef Sliva. Za renomirano dvojico bratov Sliva pa je zasedel v ostri konkurenci tretje mesto g. Avčin ter prejel kot častno darilo krasen srebrni kip zmagovalca.

Tekme so nudile v splošnem razmeroma dober sport, vendar se je poznalo vsem tekmovalcem pomanjkanje treninga. Večina tekmovalcev je bila tako enakovredna, da je imelo razsodišče, v katerem je z uspehom sodeloval tudi g. V. Vodišek, izvanredno težak posej. Poleg prvaka g. ing. Slive je pokazal še največ učinkovitega znanja g. Avčin; žalobog pa je njegovo prednašanje še okorno in nesigurno, skoduje pa mu predvsem slaba drža telesa. Kot najmanjši in najmlajši je postal na mah ljubljence vseh — proročujejo mu pa tudi zelo levo bodočnost. Tekma je končala z nastopnim rezultatom:

1. ing. Sliva (Praga) III-2; 2. dr. Sliva (Praga) VI-211; 3. Avčin (Ljubljana) XII-1916; 4. Aull (Riga) XIII-190; 5. ing. Šack (Praga) XIV-1763; 6. ing. Tubelis (Riga) XV-1853; 7. Pelka (Brno) XXI-145.

G. Avčin in Vodišek ostaneta še nadalje gosta čehoslov. drsne zveze. Radi pomanjkanja časa g. Avčin ne bo počakal evropskega prvenstva, pač pa starta na povratku v Starem Smokovcu, kjer se sestaneta predvidoma s kompletno dunajsko in berlinsko elitno.

Ilirija rog. sekcija. Danes, v četrtek, ob 14.30 trening na igrišču. V garderobo ob 14. Prihodnji trening v soboto ob isti uri. V nedeljo ob povolnem vremenu trening-tekma med I. in II. garnituro. — Načelnik.

Mariborški zimski sport

Smuška tekma zimsko-sportnega odseka SPD Maribor-Ruše za klubovo, kakor tudi za pvenstvo mariborske podzveze dne 19. t. m. na Pohorju z izhodiščem Klopni vrh, obeta postati najinteresantnejša prireditelja letošnje zimske sezone v mariborskem okrožju. Kljub neusodnemu vremenu v dolini imamo vendar na Pohorju dovolj debelo snežno plast, ki bo omogočila izpeljavo dobre in lepe tekmovalne proge. Ker je to prva smuška tekma, katere se vrši za prvenstvo mariborske zimsko-sportne zveze, je isti sklenil to tekmo ovekovečiti s tem, da bo poklonil prvaku kakor tudi prvakinji zlato smuško miniaturo, izdelano iz čistega zlata. Da bo tekma nudila mnogo interesantnih momentov in ostrih bojov za najboljši plasma, se pričakuje iz dveh tega, ker so obhulili svojo udeležbo, tudi tekmovalci iz Avstrije, posebno iz Graza in Celovca. Prireditve ne bo samo interesantna radi svojega sportnega značaja, ampak bo tudi pripomogla k spoznavanju Pohorja kot idealnega smuškega terena. Znoni alpski fotograf Karel Koranec iz Dunaja se bo v soboto pripeljal v Maribor ter prisostvoval tekmi na Pohorju, da iste filmuje v svrhu propagande. Tekma se vrši ob vsakem vremenu. Prijave za tekmo 10 Din naj se pošljejo do 18. t. m. na naslov F. Vetrhi, urarna Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica. Naknadne prijave se sprejmejo do sobote ob 21 zvečer na Klopnem vrhu.

(Opomba uredništva.) Lahko trdimo, da je zimski sport zavzel v Mariboru veliki razmah, kakršnega nismo pričakovali v tej kratki dobi. Posebno zimsko-sportni odsek SPD Maribor se je vrge s takim elanom na širjenje zimskega sporta, da mu moramo častitati k njegovim velikim uspehom. Kakor smo zvedeli, se bo še letos prišlo z gradnjo velike Ribniške koče na zapadnem Pohorju. S to kočo, katero bi lahko radi nene udobnosti in opreme imenovali planinski hotel, bo odprt sportnikom najlepši teren za gojitev zimskega sporta. Prepričani smo, da ni daleč čas, ko se bodo na Pohorju prirejale zimsko-sportne prireditve največjega stila.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Cetrtek, 16. januarja: 12.30 Reproducirana glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Dr. Bohlbec: Plantažno gospodarstvo (kava, kakao, čaj, sladkor). — 19. Dr. Kupel: Srbobruščina. — 19.20 Uvod k prenosu. — 19.30 Prenos iz ljubljanske opere: Ernani. — 22. Časovna napoved, poročila in tedenski pregled.

Petek, 17. januarja: 12.30 Reproducirana glasba. — 13. Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 17.30 Koncert Radio-orkestra. — 18.30 Dr. Valenčič: Socializem kot gospodarski sistem. — 19. Gospodinjiska ura: Kako se izobražuje nemško kmetško ženstvo, predava A. Lebar. — 19.30 Dr. Leben: Ililijansčina. — 20. Veseli Dolenjci (govor, zdravice, pelje). — 21. Koncert Radio-orkestra. — 22. Časovna napoved in poročila. — 22.15 O Morsejevih znakih predava g. Povše.

Drugi programi:

Petek, 17. januarja. Belgrad: 18. Koncert na mandolinu. — 20. Prenos opere iz belgrajskega gledališča. — 21.30 Dnevne vesti in čas. — Varšava: 16.15 Reproducirana glasba. — 17.45 Popoldanski koncert. — 19.25 Reproducirana glasba. — 20.15 Koncert varšavske filharmonije. — Budimpešta: 12.05 Koncert ciganskega orkestra. — 16. Mladinska ura. — 17.30 Popoldanski koncert. — 19.30 Koncert iz filharmonije. — 21.30 Reproducirana glasba — 23. Koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11. Dopoldanski koncert. — 15.30 Reproducirana glasba. — 16.20 Dopoldanska glasbena akademija — 20. Schubert-Straußov koncertni večer, nato večerni koncert jazz-orkestra. — Milan: 11.25 Reproducirana glasba. — 16.30 Mladinska ura. — 17. Koncert kvinteta iz Torina. — 20.30 Simfonični koncert, nato koncert zabavne glasbe. — Praga: 19. »Jeslikac«, opera (Foerster). — 22.25 Koncert sodobne glasbe. — Laugenberg: 20. Koncerti madrigal zbora. — 21.20 Semotna glasba godalnega kvarteta, nato plesna glasba. — 24. Jazz na ploščah. — Rim: 17.30 Popoldanski koncert. — 21.02 »Pri treh mladenceh«, opereta. — Berlin: 19. Zborna petje. — 19.30 Novosti na knjižnem trgu. — 20. Improvizacije. — 21. Koncertni večer uvertur. — Katowice: 16.20 Reproducirana glasba. — 17.45 Popoldanski koncert. — 20.15 Simfonični koncert iz Varšave. — 23. Literarna ura v francoskimi. — Stuttgart: 16. Popoldanski koncert. — 19.30 Collegium musicum koncerta. — 20.15 Pevski koncert. — 21.45 Družinski prizori. — 22.45 Zabavni koncert. — M. Ostrava: 11.30 Reproducirana glasba. — 12.30 Opoldanski koncert. — 16.30 Koncert orkestra na pihala. — 17.30 Pol ure pravljic. — 19.05 Zabavna glasba. — 20. Slavnostni koncert. — 21.15 Zabavni koncert. — 22.20 Koncert sodobne glasbe.

Razstava Bolgara Taneva v Beogradu

Te dni imamo v naši sredi brata Bolgara Taneva. Veseli smo ga, ker je z ljubeznijo prišel, ker je naš. V nedeljo 12. t. m. je Branko Popović v mali dvorani Umetniškega paviljona otvoril njegovo razstavo. Ker je Tanev eden najizrazitejših sodobnih bolgarskih slikarjev in še zato, ker bo v kratkem razstavil tudi v Ljubljani, se moram dalj časa zamuditi pri njem.

Nikola Tanev je po umetnostni smeri naturalističen impresionist. Učil se je pri Francozih pri samem očetu impresionizma Claude Monet. Stopnja se je izluščil iz naši psihi ne docela odgovarjajoče francoske glazure. Postal je svojski, balkanski v celoti in bolgarski v podrobnostih. Predhodniki so mu Danev, Vjekin Angelov in še nekateri. V svetu je znan ko naš Meštrovič. Leta 1912. se je vrnil iz Pariza s serijo francoskih del. Njegova prva razstava je odprla pot impresionizmu med Bolgari. V balkanski in svetovni vojni je bil vojaški slikar. Prepotoval je Makedonijo, Srbijo, Dobružo, Romunijo. Po prelomu je preromal vso Evropo in razstavljal z impozantnim uspehom v Münchnu, Berlinu, Nürnbergu, Pragi, Parizu, na Dunju, v Budimpešti, Rimu, Bukarešti, Brnu, Krakovu, Varšavi. V Sofiji je osnoval umetniško družino z imenom »Radno iskustvo«. On je prvi od Bolgarov prišel v Narodno galerijo v Rimu. Zadnji čas se je nekam oprestil impresionizma.

V Beogradu je razstavil petinpetdeset olj. Razen par izjem seme krajine. V njih je mojster brez primere. Lahko, liričen, v kompoziciji virtuozen, temperamenten. Najraje slika romantične bolgarske pokrajine iz okolice Trnova, Karlova, Plovidva, Televna in Suhopolja. Klasično lepoto bolgarskih vrst in romantičnih zakotij razproštra pred vami. Najmilkavnejše so vsakakor slike rožnih nesov iz okolice Karlova. Marsikje se podarja mushmanski kolerič.

Omeniti moram, da je njegova izložba v Beogradu obiskana kot malokatera prej. Tanev je navdušen za popularizacijo našega slikarstva med Bolgari. Tako rad bi naša izbrana slikarska dela pokazal doma. Pripravlja turnejo naših umetnikov po Bolgariji. Ali samo najkarakterističnejše stvari (kakih 100). Tudi za celokupno slovensko izložbo se ogreva, ki naj bi specialno neslovansko pekazala, kaj vse premoremo.

Iz Beograda gre v Zagreb in od tam v našo Ljubljano.

V veliki dvorani isega paviljona so od nedelje izložena dela treh domačih slikarjev: Miodraga Petroviča, Miloša Goluboviča in Staše Belozanskega.

Petrovič je v četrtič razstavlja. Sedaj čez petdeset plátan. Največ ima krajine. Zastopani so: stari Beograd, Donava do Smedereva, Golubac, Manastija, Sumadija in še nekateri kraji. Portretov ima malo. Zanimiva je »Španska plesavica«. — Golubovič je zastopan s skoraj petdeset olji in petnajst pasteli. Tudi pri njem prevladuje krajina. Med pasteli je najučinkovitejši »Moja žena«. — Belozanski je najmlajši in razstavlja vdrugič. Prevladujejo olja. Odlikuje v nekaterih skvarelih iz Dalmacije in Benetk. Sicer je Belozanski dekor ter belgrajskega gledališča in je zato tudi razstavil nekaj izvršnih del. T. Potekar.

Giovanni Papini: Sant Agostino

Valecchi, editore, Firenze.

Komu ni znan Giovanni Papini, eden najbolj divjih brezbožnikov in najbolj nenadnih spokornikov poslednjega časa? Ognjeviti retorik, mojster besede in metafore je Papini eden najduhovitejših in najbolj blestečih pisateljev sodobne Italije. Njegovo poslednje delo »Sveti Avguštin« je prav za prav tolmáč njegove spreobrnitve h katoličanstvu, ki je pred osmimi leti, ko je izšla njegova knjiga »Storia di Cristo«, presenečila ves kulturni svet. Ob življenju svetega Avguština tolmáč Papini svoje lastno življenje. Ob njegovih zablodah svoje lastne zablode. Ob njegovi spreobrnitvi svoje lastno spreobrnitve. Je pa ogromna razlika v tem, da je sekularna knjiga Avguštinova v pravem in polnem pomenu besede izpoved, priznanje in kesanje, dočim je v Papinijevem delu veliko samozrcaljenja človeka, ki še ni prost zaljubljenosti v samega sebe. Vendar je vzvišenost Avguštinovega duha in zgleda posvetila toplot Papinijevu govorico, uglasila hrapavost misli in pomazila njegov izraz bolj ko v njegovih drugih delih, ko jih brezposlono duhovitost nekoliko kazi iskana neotesanost in grotesknost jezika kakor tudi pretiranost protitez, s katerimi kamenja P. lista, kar je prej oboževal. Seveda gre to na račun njegovega italijanskega temperamenta; kdor zna tega abstr-

Zakaj nisem že prej vedel

da je preizkušena zdravilna specialiteta Figol varno in zanesljivo sredstvo za ozdravljenje žolodca in črev ter za zdravljenje bolezni na ledvicah, jetrih in hemeroidov, kadar so v zvezi s slabo prebavo.

Figol proizvaja in ga pošilja po povzetju: Lekarna Dr. Semelić, Dubrovnik 244.

Originalni zabojček s tremi steklenicami stane z zavojino in poštino vred 105 Din, osem steklenic 245 Din, ena steklenica pa 40 Din.

Vsak dan prihajajo mnogobrojne zahvale o uspešnem delovanju Figola.

★

P. n. Lekarna Dr. Semelić, Dubrovnik 244

Ze dolgo vrsto let sem trpel zaradi boleznj na ledvicah ter žolčnega kamna in peska. Popil sem dve steklenici Vašega Figola in sedaj sem nadvse zadovoljen. Dobil sem zopet zdravje in polajšanje; zato, Vas prosim, da mi pošljete še sedem steklenic. — Zdravilo sem priporočil tudi svojim prijateljem.

Bog naj Vam poplača in dá dolgo življenje Vam, rešitelju človeškega rodu!

Z odličnim spoštovanjem

Naum Robević, trgovec.

Ohrid, 29. VI. 1928.

hirati iz Papinijevoga ustvarjanja, ta bo našel v njem ne samo užitek, ampak tudi blesteče misli. Papini se je sam v nekem svojem delu kot konvertit primerjal z brezsmrtnim Manzoniem; to je vredno brati, da se spozna razlika med tema dvema pisateljevma, od katerih bo eden (Manzoni) zapisan v zgodovino krščanskega kulturnega človečanstva večno, dočim je drugi sicer jarko, a le kratko časa svetlikajoč se meteor. —e—

Paula von Preradović: Südllicher Sommer (Kösel & Pustel.) Vnukinja velikega hrvatskega barda, Petra Preradoviča, je nedavno izdala drobno zbirko nemških pesmi pod gornjim naslovom. Mlada pesnica, ki se v posvetilu spominja svojih očetov; praded generala, deda pesnika in očeta pomorščaka, je bila nemško odgojena, vendar v ljubezni do svoje domovine, do tistega morja in Krasa, koder živi rod, ki mu je njen ded prelepe hrvatske pesni pel. — Zbirka je zbudila v nemškem književnem svetu veliko pozornost ter jo ocenitelji uvrščajo med najpomembnejše pesniške zbirke poslednjega časa. — Motivi so različni, nekateri pokrajinski, nekateri refleksivno-bolestni; očišnost primorske lepote je v teh verzih, ki očitujejo tenkočutno in za ritmično nenavadno dojemljivo dušo; je namreč v njih duša, kakor v človeku... Razen nekaterih manj doživljenj, priseniljen verzov, so vse pesmi zares odlične. Kako je n. pr. Preradovićeva v pesmi »Strom und Meer« videla, občutila in v pesniško obliko spravila pojem ljubezni — to je edinstveno. Na drugi strani pa nekeč domotožje po južnem februarju, istrske vizije, socialno pesnitev — vse vprek. Zares presenetljivo pesniško doživetje.

➔ Prehlad, kašelj, bronhitis, pljučni katar, davico in vse pljučne bolezni zdravi v raznih bolnicah preizkušeni in priporočeni, odklovanji in patentirani HUDOVCIN

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Kjer ni vplejan se obrnite na proizvajalca IV. HUDOVCIK, lekarnar, NIS, Vardarska 5, 1. skatlja 32 Din s poštino vred, tri skatljje 75 dinarjev skupno s poštino.

Javna zahvala zavarovalni družbi na življenje „Feniks“ ravnateljstvu v Ljubljani

Moj blagopokojni soprog Drago Schwab, trgovec v Ljubljani, se je meseca junija 1928 zavaroval pri zavarovalni družbi na življenje »FENIKS«, ravnateljstvu v Ljubljani, na glavnicu 300.000 Din. Prvo letoletno zavarovalno premijo je plačal ob prejemu police, druge letoletne premije, ki je zapadla v plačilo dne 1. julija 1929, pa vkljub opominom do svoje smrti 24. oktobra 1929 ni plačal. V sled tega je bilo to zavarovanje v smislu določb zakona o zavarovalni pogodbi razveljavljeno in je bila zavarovalna družba na življenje »FENIKS« razvezana obveznosti kakršnegakoli plačila iz te zavarovalne police.

Vkljub temu pa je zavarovalna družba na življenje »FENIKS« izplačala mojima mladoletnima otrokoma liberalitetnim potom vsakemu po 100.000 Din, torej skupaj 200.000 Din.

S tem činom je zavarovalna družba na življenje »FENIKS« ponovno dokazala, da smatra življenjsko zavarovanje predvsem kot socialno ustanovo ter se za ta njen velikodušni in človekoljubni čin tem potom iskreno javno zahvaljujem v svojem imenu in v imenu svojih otrok.

Osobito smatram to objavo javne zahvale za svojo dolžnost, da objektivno pojasnim stvarni položaj zadeve javnosti, ki se za to zanima.

V Ljubljani, dne 13. januarja 1930.

Jelka Schwabova

Po rovu v zakladnico

Kriminalni uradniki preiskujejo podzemski rov na berlinskem pokopališču.

Berlinski listi se bavijo z zanimivim slučajem kriminalne kronike, ki je zavrt v tajinstveno temo. Pri tem se moramo ozreti leto dni nazaj, ko je bil izvršen izredno drzen vlom v zakladnico bančne podružnice »Diskont Gesellschaft« na Wittenberškem trgu. Vlomilci so takrat izkopali podzemski rov prav do sobe, v kateri se je nahajala zakladnica in so prišli v lokal v soboto zvečer. Tako so bili gotovi, da jih do ponedeljka zjutraj nihče ne bo motil v njihovem »poslu«. Z oksidričnim plamenom so odprli blagajne in odnesli iz njih vse, kar se jim je zdelo vredno: dragulje, bankovce in vse vrednostne papirje, ki se dajo brez rizika vnovčiti. Nikoli se ni zvedelo, koliko je bil vreden celokupen plen, ker tudi

bratje Sass (X) pri aretaciji

banka sama tega ni hotela točno javiti iz bojazni pred davkarjo. Gotovo pa je na vsak način, da je lopovom, ki so v ponedeljek zjutraj odšli iz banke, ne da bi jih kdo motil, dobro izplačal trud 36 ur.

Kdo so bili vlomilci, se ni moglo nikdar vedeti. Sum je padel na tri brate Sass, mladeniče izredne inteligence. Bili so aretirani, toda pri zaslišanju so se tako izborno zago-

varjali, da so jih radi pomanjkanja dokazov izpustili.

To se je zgodilo lansko leto. Sedaj pa so ponovno začeli govoriti o bratih Sass. Cuvaj neke gimnazije v Kauerstrasse v južnem predmestju Berlina je več noči po božiču slišal sumljive zvoke, ki so prihajali od bližnjega zapuščenega pokopališča. Ker ti glasovi niso prenehali, je čuvaj o tem obvestil policijo, ki je po dolgem iskanju našla na pokopališču začetek podzemskega rova, ki je pa bil skrbno zakrit. Pri tem senzacionalnem odkritju je policija rov zopet zakrila in vsako noč skrbno pazila. Neko noč so policijski agenti, ki so se skrili v neko zapuščeno barako, opazili tri sumljive sence. Toda svetloba iz barake je opozorila sence, ki so se takoj spustile v beg. Policisti so jih pričeli zasledovati in so v mesečni spoznali brate Sass, ki so jim pa ušli. Kmalu zatem so detektivni potrkali na stanovanje bratov, ki so bili vsi doma. Detektivji, ki so bili prepričani, da so bili begunci, bratje Sass, so jih aretirali. Bratje niso niti zanikali niti priznali, da so bili na pokopališču, toda detektivji so bili sigurni, da so ble one sence bratje Sass.

Problem, s katerim se sedaj bavi berlinska policija, je sledeči: Kam naj bi pravzaprav vodil ta podzemski rov? V Kauerstrasse se nahaja carinski urad, dalje podružnica državne banke in še nekaj drugih poslopij, kamor bi se »splačalo« vlomiti.

Nekaj je jasno: gotovo gre tu za zlikovce, ki so pred letom dni vlomili s pomočjo podzemskega rova v Diskontno banko. Toda, kako naj zdaj dokažejo krivdo bratom Sass? Morda so hoteli to jama izkopati samo, da bi skrili ukradeno blago.

Bratje Sass so zelo čudni kriminalni tipi. Sedaj je vsa pažnja Berlina osredotočena nanje in njihova tajna podjetja, posebno radi tega, ker jim nihče ne more ničesar dokazati, čeprav pada na nje močan sum. Njihovi sosodje pravijo, da živijo popolnoma mirno, toda nihče ne ve, kaj je njihov poklic. Policija je prepričana, da so ti trije vlomili v Diskontno banko, toda dokazov ni. Zato prevladuje mnenje, da jih bo morala policija radi pomanjkanja dokazov tudi sedaj spustiti na svobodo.

sebno veseli, če sliši za seboj obupne klice svoje angleške vzgojiteljice, ki bi se kmalu onesvestila od strahu, ko vidi, kako kralj Mihael hrabri drvi s kolesom po ozkih in vijugastih stezah parka.

Pred nekaj meseci je pa kralj Mihael od svojega strica »Nikia« dobil v dar mal dvosedezni električni avtomobil. Ko ga je ugle dal, je takoj skočil za krmilo in spustil avto z vso brzino, da je prisotnim kar sapa pohajala. Mladi kralj pa je spretno vodil avto in se od srca smejal. Naenkrat pa se je avto v neki jami na ovinku steze stresel tako, da je mladi kralj v velikem loku odletel iz njega in čvrsto obsedel na bližnji trati. Ta avto ima zelo rad tudi sin našega kneza Pavla, 6 letni Aleksander. Ta je nerazdružljiv drug v igri mladega romunskega kralja, kadar ga pride obiskat v Sinaju.

Jahanje, telovadba, kolo, avto, tenis in pozimi drsanje je diven sportni program za dečka osmih let, ki razen svojega učenja, kot kralj nima druge dolžnosti, kakor da sprejema avdijence, deli lastnoročne podpise in da se vsak dan parkrat fotografira.

VABILO

h kuhanju kave, katero se vrši

v petek in soboto dne 17. in 18. t. m.

Vsi odjemalci ter njihovi prijatelji in znanci dobrodošli

Julio Meini

podružnica Selenburgova ulica šte. 3

Udeležba na mednarod. evharističnem kongresu

Sestdeset francoskih škofov in 2000 francoskih duhovnikov se bo udeležilo mednarodnega evharističnega kongresa v Kartagini. Tudi Italija in Španija bosta zastopani. Prijavljeni so že tudi zastopniki iz vseh delov sveta. V Združenih državah bodo opremili poseben parnik. Kitajska in Indija bosta podali svoje zastopnike, pravtako tudi osrednja Afrika. Nadškof v Sidneyu (Avstralija), dr. Kelly, je obljubil, da se bo kongresa udeležil, če bo le mogoče. Velik del romarjev bo prenočevalo v Tunisu, električni tramvaj, ki oskrbuje promet med Tunisom in Kartagino, bodo spremenili v železnico, da se bo promet lahko hitreje vršil. Številni židje in mohamedanci so kongresnemu odboru stavili na razpolago svoje vile za stanovanje udeležencem, med njimi tudi tuniški bej. Ker je katedrala v Kartagini premajhna, da bi mogla sprejeti tako velike množice ljudstva, se bodo glavne slovesnosti vršile v amfiteatru. Po kongresu bodo šli številni udeleženci v Bone (Alžir), da bodo prisostvovali proslavi jubileja svetega Avguščina v nekdanji stolici apostola.

Nove opojne rastline odkrite

Več učenjakov iz Newyorka in Chicaga je na ozemlju, kjer izvira veletok Amaconka, in na peruanskih Kordiljerih odkrilo izredne vrste in doslej popolnoma neznane omamljive rastline. Na raziskovalnem potovanju, ki je trajalo šest mesecev, so našli okrog 30.000 rastlin, od katerih večina doslej še ni bila znanstveno opisana. Med zadnjimi rastlinami se nahajajo mnoge, ki so sveže ali posušene močno omamljive. Predvsem velja to za neko rastlino, ki po svoji rasti in zunanji obliki spominja na vinsko trto in jo Indijanci imenujejo ayahuasce ali caapi. Če zavžijemo sveže jagode te rastline, ne čutimo nobenih zlih posledic; če pa zavžijemo posušene jagode, povzročajo prijetne sanje, kakor po uživanju opija. Druge rastline vsebujejo v svojem mesnatem stebelu belo, mleku podobno tekočino, katera, zlitja v vodo, ribe sicer omami, ne pa pomori ali napravi nevtitne, tako da jo domačini lahko vporabljajo pri ribolovu. Tudi rastlino, čije sok vporabljajo domačini za zastrupljanje puščic, so odkrili, kar je velike važnosti, ker upajo, da bodo s tem mogli sedaj napraviti tudi protistrup, s katerim bodo lahko ozdravili ljudi, ki so ranjeni z zastrupljenimi puščicami.

Sama bo letela v Avstralijo. 22 letna angleška letalka Anny Johnson namerava sama poleteti z Angleškega v Avstralijo in s tem — če mogoče — pobiti rekord avstralskega letalca Berta Hinklerja. Priznati moramo, da so mlada dekleta dandanes postala nekako samostojna.

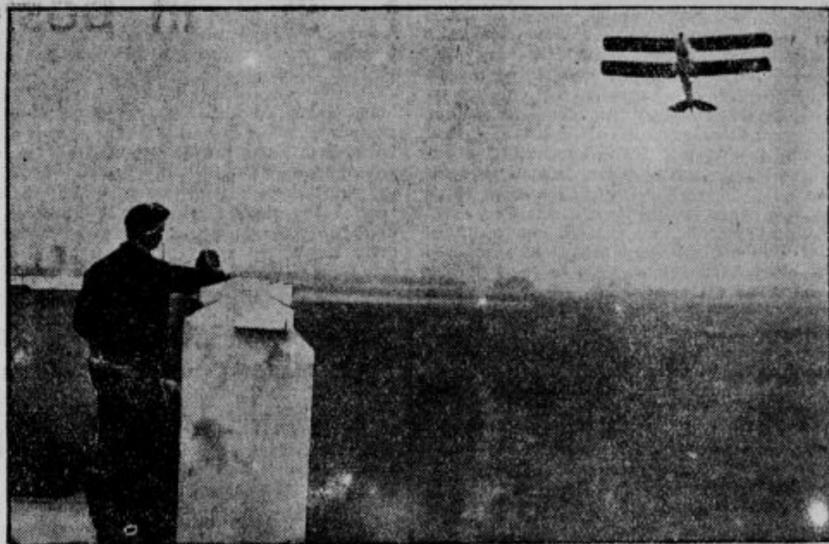
ljem pozdravil uporabo rdečega nestrupene fosforja, ki ga je predložil Böttger l. 1848. na Dunaju. Ljudem pa se je zdelo nerodno, da so morali vžigalice prižigati na določenem mestu. Radi tega je neka tvornica vžigalic v Avstriji propadla, in šele, ko so iz Švedske uvedli v svet ravnotake vžigalice, je zopet pričela delovati. Po statistiki porabi v Evropi vsak človek povprečno 12 vžigalic na dan.

Kako doživimo 100 let

Te dni je umrla v Londonu lady Mary Milward, ki je dosegla lepo število let — 104. Zapustila je čudno oporoko, ki bi jo v starih časih smatrali kot lek za dolgo življenje. Dobrodušna starka je napisala v svoji oporoki sledeče: »Ako hočete doseči visoko starost, delajte kakor jaz: vsako jutro je treba izpiti tri desetinke litra vode, v kateri je raztopljen 80 centigramov kafe. S tem, kar ostane na dnu kozarca, si natrite čelo.« Enostavno in, kar je glavno, po ceni. Če se hočete prepričati, pa — poskusite tudi vi.

Ženin in nevesta

dobista obleko, plašč, suknjo itd. najče neje pri FRAN LUKIČ - LJUBLJANA.

Krmarenje letala iz daljave na angleškem letališču Heston. Na Angleškem so zopet načeli problem. krmarenja letal iz daljave, kar je posebno v vojni izredne važnosti

Kako živi najmlajši kralj sveta

Znano je, da je najmlajši in najmanjši kralj na svetu romunski kralj Mihael, ki je nedavno, ko je praznoval osemletnico svojega rojstva, prvič oblekel dolge hlače. Polkovnik Scheletti, ki poučuje mladega kralja v jahanju, je izjavil, da je zelo ponosen na svojega učencea, ker mladi kralj Mihael jezdi kakor kak star huzarski polkovnik, ki je polovico svojega življenja prebil na konjskem hrbtu. Seveda učitelj nekoliko pretirava, toda vseeno je mladi kralj izredno strasten jahač. Od dneva, ko je izpolnil peto leto in so ga posadili na malega ponny-ja, ki so mu ga podarili njegovi zvesti podaniki, pa do danes, je mladi kralj izredno napredoval. Edino le nad tem se pritožuje, da sme jezdit samo znotraj meja dvornega parka.

Se en sport silno ljubi mladi kralj Mihael in to je tenis. Njegov učitelj polkovnik Jacobici trdi, da je njegov mladi učenec zelo spreten igralec in da manipulira z raketo tako, da zadivi tudi dobre igralce. Izvrstne zdravstvene razmere, v katerih se nahaja mladi kralj, je treba na vsak način pripisovati v veliki meri gimnastičnim vajam, katere vrši vsako jutro brez izjeme in sicer takoj, ko vstane iz postelje. Pravijo, da mladi kralj nima preveč rad te jutranje telovadbe, njegova mati je v tem pogledu zelo stroga in nepopustljiva.

Kralj Mihael ne prezira niti bicikla in prav vesel je, kadar drvi z veliko brzino po stezah dvornega parka v Sinaji. Mali se po-

Stoletnica vžigalic

Kdo je mogel l. 1829. prerokovati, da bo žveplena vžigalica Mr. S. Jonesa vodila politiko in da bo njihovo proizvajanje značilo močan položaj v svetu? Iznajdba prve vžigalice pa sega bolj nazaj. Pravzaprav je vžigalice izumil M. Chancel, asistent pri nekem pariškem profesorju. Te vžigalice so bili oblanci, namočeni v žveplo in natrijev klorat, katere so pomakali v stekleničice, napolnjene z azbestom in koncentrirano žvepleno kislino. Pri tem se je oblanje radi kemičnega procesa vžgalo. L. 1823. so napravili prvo komercialno vžigalico, ki pa ni našla odziva v javnosti. Mešali so enake dele fosforja in žvepla in jih oprezno spravljali v zaprte škatljice. Če so z malo treščico dali malo te zmesi na zrak, se je snov vžgala in zapalila treščico. Leta 1829. pa je dal Jones na trg svojega »Lucifera« in to s polnim uspehom. V glavnem je posnemal iznajdbo drožista Johna Wolkerja iz New Castlea, toda ta ni imel za svoj izum patenta, medtem ko je Jones dal svoj izum takoj patentirati. Vžigalice so bile namočene v žveplu in so imele na vrhu glavico iz anti-monsulfida, natrijevega klorata in gumija. V vsaki škatljici je bilo 84 kosov žveplenk. Škatljica je imela košček peščenega papirja. Šibice je bilo treba dati med stisnjeni papir in, če si jo hitro potegnili ven, se je užgala, ako si imel srečo. Velik napredek je pomenil začetek fosfornih vžigalic, ki so se vžgale na vsaki, saj malo hrapavi površini. Toda beli fosfor, ki so ga uporabljali, je povzročil mnogo zastrupljenj. Zato je svet z velikim vese-

Smešnice

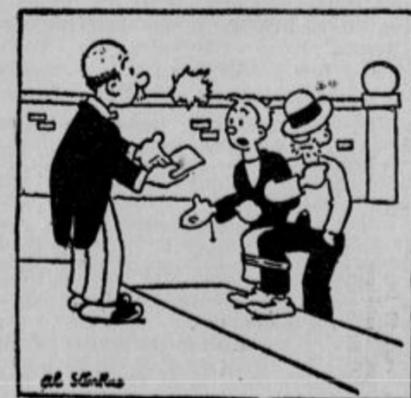
»Milan, pa si olupil jabolko, preden si ga pojedel?«

»Ja, mama.«

»Kaj si pa napravil z olupki?«

»Pojedel sem jih.«

Vaški policaj je prišel, da popiše vlom, ki je bil izvršen prejšnjo noč. Najprej je opisal okno, skozi katero je tat prišel v hišo, ter z metrom zmeril luknjo v razbitem steklu. Nato je šel v sobo. Ko je zagledal isto okno od notranje strani, je vzkliznil: »Glej, glej, saj je hujske, kakor sem mislil. Okno je razbito od obeh strani.«

»Kje imate še eno vstopnico?«

»Oprostite, midva sva siamska dvoička.«

Slovenski premogovniki v nov. 1929

Rekordna produkcija in oddaja — Zmanjšanje zalog

V mesecu novembru 1929 je znašala produkcija slovenskih premogovnikov 207.678 ton napram 204.882 tonam v oktobru in 196.407 tonam v novembru 1928. S tem je dosegla produkcija rekordno, še neregistrirano višino.

Skupno je v prvih 11 mesecih 1929 znašala produkcija premogovnikov v Sloveniji 2.092.214 ton in s tem znatno presežila produkcijo 1928 v prvih 11 mesecih, ko je dala samo 1.679.081 ton. Leto 1929, pomeni rekordno čisto za premogovno industrijo ne samo v Sloveniji ampak tudi v celih državah. Skupno lahko računamo produkcijo premoga v Sloveniji (december ima manjše rezultate radi manjšega števila delovnih dni): 1929 2.3 milj. ton (cen.), 1928 1.87, 1927 1.91, 1926 1.68, 1925 1.88, 1913 1.59 milj. ton (cen.).

Zadnje mesece je bila produkcija in oddaja sledeča (v tis. ton., v oklepajih podatki za 1928):

	Produkcija	Oddaja
oktober	205 (165)	207 (179)
november	208 (196)	215 (200)
december	— (187)	— (188)

Premogovniki so oddali v novembru (v oklepajih oktober) železnicam 96.654 (85.637) ton, brodarstvu 400 (620), industriji 75.734 (76.769), raznim strankam 22.143 (22.815); izvoz je znašal 6.731 (8.332); sami so porabili 13.267 (12.882) ton, tako da je znašala vsa oddaja 214.927 (207.054) ton. To veliko zvišanje oddaje je predvsem pripisovati zelo povečanemu odjemu železnic, dočim je bil konzum ostalih skupin normalen.

V zvezi s povečanjem produkcije je naraslo tudi število zaposlenega delavstva: v novembru je bilo zaposlenih 262 uradnikov (v oktobru 261), 244 (243) paznikov in 10.645 (10.478) delavcev.

najskih tovarn, ki so ozko zvezane z električno industrijo kot sila, katere se je bolj in bolj postavila v službo človeštva ter je opozoril na to, kako so si dunajske tovarne z neumornim delom priborile vodilno mesto na polju elektrotehnike. Dunajske tovarne so radi izkoriščanja najnovejših znanstvenih odkritij do danes vodilne v industriji sibekega toka. Številna dela tvrdke so znana v najširših krajih tudi v naši državi.

Oddaja zakupa koločvorske restavracije v Novem mestu se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 8. februarja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Pristaniški promet je znašal v prvih desetih mesecih lani: v neto-tonah: Split 8321 ladij, 3.360.649 ton, Dubrovnik-Gruž 2683 ladij z 1.163.144 ton. Sušak 3635 z 881.764, Šibenik 3753 z 761.952 in Metković 1127 z 181.428 tonami.

Borza

Dne 15. januarja 1930.

Denar

Na deviznem tržišču so se tečaji nadalje učvrstili. Le Dunaj je popustil, Curih pa je običajno neizpremenjen. Promet je bil znaten zlasti v devizah Berlin, Praga in Curih. Privatno blago je bilo zaključeno v devizi Trst, dočim je v ostalih devizah intervenirala Narodna banka.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2274.50—2280.50 (2277.50), Berlin 1351—

1854 (1852.50), Bruselj 788.60 bl., Budimpešta 990.86 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 795.10—798.10 (796.60), London 275.65 bl., Newyork 56.53 bl., Pariz 222.97 bl., Praga 167.06—167.86 (167.46), Trst 295.44—297.44 (296.44).

Zagreb. Amsterdam 2277 bl., Berlin 1351—1354, Bruselj 788.60 bl., Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.10—798.10, London 275.25—276.05, Newyork 56.45—56.63, Pariz 221.47—223.47, Praga 167.07—167.87, Trst 295.40—297.40.

Belgrad. Berlin 1351—1354, Budimpešta 989.85—992.85, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795.10—798.10, London 275.85—276.65, Newyork 56.48—56.63, Pariz 221.47—223.47, Praga 167.06—167.86, Milan 295.44—297.44.

Curih. Belgrad 9.12875, Amsterdam 207.80, Atene 6.705, Berlin 123.40 Bruselj 71.975, Budimpešta 90.375, Bukarešt 3.0725, Carigrad 2.43, Dunaj 72.70, London 25.1525, Madrid 68, Newyork 516.725, Pariz 20.30, Praga 15.285, Sofija 3.7275, Trst 27.05, Varšava 57.95, Kopenhagen 138.20, Stockholm 138.675, Oslo 138.10, Helsingfors 12.99.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12.5593, (valuta) 12.46, v Londonu, Newyorku in v Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana. Celjska 170 den., Ljublj. kred. 125 den., Praštediona 925 den., Kred. zavod 170 den., Strojne 72 den., Vevče 132 den., Stavbna 50 den., Sešir 105 den., Ruše 250—260.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 440—443 (440), kasa 440—443 (442), termini: III. 416—419, 7% invest. pos. 84—85 (85.25), agrari 52 bl., 8% Berovo pos. 88—90, 7% Berovo pos. 77.50—79 (79). Bančni pap.: Union 201 den., Poljo 64 den., Hrv. 50 den., Kred. 100—104, Jugo 85—87 (87), Ljublj. kred. 125 den., Medjun. 58 den., Nar. 8210 den., Praštediona 920—925 (920), Srpska 159 den., Zem. 125 den., Ravnagora 75 den., Kat. 34 den., Obrtna 96 den., Etno 167 den., Ind. pap.: Guttmann 185—190, Slavonia 200 den., Slavex 90—91 (90), Danica 106—110, Drava 330 den., Sečera 380—400, Osj ljev. 185—210, Brod. vag. 125—130, Union 140—170, Nar. mln. 20 den., Isis 20 den., Trbov. 460—480, Vevče 125 den., Nar. šum. 40 den., Piv. Sir. 145—150 (145), Cement Split 600 den., Ragu-sea 425—430, Jadran. plov. 520—530, Oceania 180 den.

Belgrad. Narodna banka 8200—8220, 7% inv. pos. 83.50—83.75, agrari 51—52.50, vojna škoda 440—442.75, III. 415.75—416.50.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 91.35, Wiener Bankverein 21.85, Creditanstalt 51.90, Escompteg. 170, Mundus 175.10, Alpine 36, Trboveljka 58.50, Kranj. ind. 34.50, Leykam 6.50, Rima Murany 104.70.

Žito

Dočim je bila včeraj na našem domačem žitnem trgu dokaj živahna ponudba vključno pravoslavnu prazniku, je danes bilo malo pšenice ponujene, čeprav je povpraševanje zanjo za spoznanje popustilo. Tendenca je stalna toliko za pšenico kolikor tudi za druge predmete, zlasti za koruzo in pšenično moko. — Promet je bil danes posebno živahen v času primerno suhi koruzi. Izvoz v vseh relacijah je stalno jak, izozemska tržišča so nekoliko valjujoča v cenah.

Zaključeno je bilo: 3 vagoni pšenice, 7 vagonov koruze in 1 vagon moke. Tendence stalna.

Novi Sad. Notacije so neizpremenjene. Promet: pšenica 39, ječmen 2, koruza 51, moka 11, otrobi 3 vagoni; skupaj 107 vagonov. Tendence stalna.

Budimpešta. Tendence trdna. Pšenica marec 28.30—28.52, zaklj. 23.41—23.42, maj 24.22—24.45, zaklj. 24.35—24.36, okt. 23.80—24, zaklj. 23.90—23.91, rž marec 14.58—14.75, zaklj. 14.69—14.70, okt. 16.56—16.54, zaklj. 16.54—16.55, koruza maj 15.18—15.26, zaklj. 15.23—15.24, julij 15.72—15.74, zaklj. 15.71—15.72, tranzit maj 14.70, zaklj. 14.71—14.73.

Živina

Mariborski sejem 14. jan. 1930. Priganjih je bilo 14 konjev, 15 bikov, 145 volov, 356 krav in 10 telet, skupaj 540 glav. Cene so bile sledeče (vse za kg žive teže): debeli voli 9—9.50, poldebeli 8—8.50, plemenski 7—8, bikji za klanje 6.50—9, glavne krave debele 7.25—8, plemenske krave 6 do 7, krave za klobasarje 4.75—5.25, molzne krave 7—8, breje krave 7—8, mlada živina 7—9.75. Prodanih je bilo 268 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 46 kom., v Italijo 16 kom. Mesne cene: volovsko meso I. vrste 1 kg 18—20 Din, II. vrste 16—18, meso od bikov, krav, telic 12—14, telečje meso I. vrste 20—25, II. vrste 15—20, svinjsko meso sveže 15—30 Din za 1 kg.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 vagon hrastovih neobrobjenih plohov in 1 vagon mehkih drv. Tendence neizpremenjena.

PREKLIC.

Drobeš Ivan, posest in kolar v Stari vasi, obžalujem vse žalitve in preključem svoje neresnične trditve, da je g. Planinc Franc, posest in bivši župan na Libnem št. 9, prosil g. kaplana na Vidmu, naj ga spravi nazaj na županski stol, ker mu je neslo in da ima g. Planinc Franc še sedaj denar za poglobitev starošaškega potoka, ter se mu zahvaljujem da je odstopil od tožbe. Brežice, 14. januarja 1930. Drobeš Ivan.

Zbor gostilničarjev v Mariboru

Maribor, 15. jan. 1930.

Danes ob 10 dopoldne se je vršil v hotelu »Orel« občni zbor tukajšnje Zveze gostilniških združenj. Občni zbor je otvoril in vodil poslevoedeč podpredsednik Matija Holc. Pozdravil je najprej številne delegate ter posebej tajnika Zbornice TOI v Ljubljani g. dr. Pretnarja, združnega instruktora g. Založnika, tajnika osrednjega odbora iz Beograda g. Rajkovića, predstavnika pripravljalnega odbora za ustanovitev gostilniške pivovarne v Laškem g. Majcena, Kavčiča, načelnika ljubljanske gostilniške zveze ter ing. Uhljha.

Nato je sledilo zelo izpno poročilo zveznega tajnika Antona Komaca, v katerem se zrcali delovanje zveze v preteklem poslovnem letu. Omenja se zlasti nov trošarinski register, uvedba novih občinskih doklad ter razne intervencije na pristojnih mestih, tako glede ustanovitve okrožnega in finančnega inspektorata v Mariboru ter ustanovitve podružnice Zbornice TOI v Mariboru.

Skupni promet zveze je znašal v pretekli poslovnici dobi 308.000 Din.

Po odobritvi omenjenega poročila se je sprejel obračun za leto 1929., ki izkazuje aktiva v znesku 31.000 Din.

V zvezi s tem se je razvila živahna razprava, ki se je tikala zlasti nastavitve zveznega pravilnika, za katerega so se tozadevne postavke v obračunu črtale. Za to se je članarina radi odpadlih 36.000 Din znižala od 60 na 40 Din.

Zelo živahno je bilo tudi pretresanje vprašanja ustanovitve gostilniške pivovarne v Laškem ter se je sklenilo, da stavi zveza pri zasiguranju predsubskripcijskih delnic ves svoj aparat na razpolago. Tudi se je glede vpisa deležev sklenilo, da se tozadevno pošlje na posamezne člane ponudba za pristop ter podpis delnic.

Nadalje se je na občnem zboru zavzelo stališče proti novi vpeljavi registra na vino, pivo in žganje, prav tako proti praksi mariborske mestne občine, ki pobira doklade od vinskih moštov ravnno tako kakor od vina.

Pri volitvah se je v glavnem izvolil dosedanj odbor. Mesto odstopivšega načelnika g. Oseta je bil izvoljen hotelir g. Zemljčič, mesto odstopivšega kavarnarja g. Streharja pa restavrater gosp. Emarišič.

Z občnega zbora se je poslala vdanostna brzojavka Nj. Vel. kraju.

Odprava konkurza. Zapuščina po Borinu Valentinu, posestniku v Grajski vasi (vsa masa razdeljena); zapuščina po Starcu Jakobu v Hotelemžu (ker ni kritja za stroške postopanja).

Potrjena prisilna poravnava. F. Vodenik v Slovenjgradcu (za 30%).

Naknadni ugotovit. narok. Panonija, srednja gosp. združenja, r. z. z o. z. v Mariboru, 16. jan.

Likvidacija. Prva prekmurska mlekarstva združenja v Crensovcih (Prekmurje), r. z. z o. z.

Znižanje diskonta v Nemčiji. Reichsbank je znižala s 14. t. m. diskont od 7 na 6½%. Tudi v ostalih finančnih centrih je pričakovati znižanja obrestne mere.

Tekstilna tvornica v Banjaluki. Iz hrvatskih listov posnemamo, da namerava neko veliko češko industrijsko podjetje za bombažno in laneno blago osnovati v Banjaluki veliko tvornico bombažnega blaga. — Kakor pišejo praški listi, gre za tvrdko Heeg & Friedmann, ki ima tovarne na Moravskem in podružnico na Dunaju.

50 letnica dunajske tvrdke Siemens & Halske. Te dni je dunajska tovarna Siemens & Halske, ki je interesirana tudi v Jugoslaviji (Jugoslovensko Siemens, d. d., v Ljubljani), praznovala 50 letnico obstoja, pred kratkim pa je praznovala centrala v Berlinu 75letnico obstoja. Ob tej priliki je predsednik nadzorstvenega sveta dr. Karl Friedrich v Siemens opisal v izčrpnem govoru razvoj du-

RAZPIS

natečaja za izdelavo idejnih načrtov za stanovanjsko in poslovno hišno skupino Pokojninskega zavoda v Ljubljani

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani, Gledališka ulica šte. 8, razpisuje natečaj za izdelavo idejnih načrtov za stanovanjsko in poslovno hišno skupino na svoji parceli med Dunajsko cesto, Gajevo ulico in Beethovnovno ulico v Ljubljani. Trije najboljši načrti se nagradijo z zneskom 25.000 Din, 20.000 in 15.000 Din. — Obenem odkupi zavod še štiri druge nenačrtane projekte vsakega po 5000 Din. — Vse potrebne podlage dobe interesentje od srede, dne 15. januarja 1930, dalje proti plačilu 50 Din med poslovnimi urami od 8 do 13 in od 15 do 17 v uradnih prostorih zavoda, Gledališka ulica šte. 8, četrto nadstropje.

Rok za predajo elaboratov je določen na dne 3. marca 1930 ob 11 dopoldne.

Ljubljana, dne 14. januarja 1930.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Predsednik:

Vekoslav Vrtovec, s. r.

Direktor:

Dr. Anton Sagadin, s. r.

Jugoslovenske knjigarnice in založništva v Ljubljani: 27. zvezek: Pregledji, OTROCI SOLNCA, 24 Din, vez. 32 Din; 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA, 28 Din, vez. 40 Din; 29. zvezek: Savinskič IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din; 30. zvezek: Senikovič, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din; 31. zvezek: Doyle, IZ GUBLJENI SVET, 24 Din, vez. 32 Din; 32. zvezek: Reimich, ZAGORSKI ZVO, 24 Din, vez. 32 Din; 33. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 34. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 35. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 36. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 37. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 38. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 39. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 40. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 41. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 42. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 43. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 44. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 45. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 46. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 47. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 48. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 49. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 50. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 51. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 52. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 53. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 54. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 55. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 56. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 57. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 58. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 59. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 60. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 61. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 62. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 63. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 64. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 65. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 66. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 67. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 68. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 69. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 70. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 71. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 72. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 73. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 74. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 75. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 76. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 77. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 78. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 79. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 80. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 81. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 82. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 83. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 84. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 85. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 86. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 87. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 88. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 89. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 90. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 91. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 92. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 93. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 94. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 95. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 96. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 97. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 98. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 99. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 100. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 101. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 102. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 103. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 104. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 105. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 106. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 107. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 108. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 109. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 110. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 111. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 112. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 113. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 114. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 115. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 116. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 117. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 118. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 119. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 120. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 121. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 122. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 123. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 124. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 125. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 126. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 127. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 128. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 129. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 130. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 131. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 132. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 133. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 134. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 135. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 136. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 137. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 138. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 139. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 140. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 141. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 142. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 143. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 144. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 145. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 146. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 147. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 148. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 149. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 150. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 151. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 152. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 153. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 154. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 155. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 156. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 157. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 158. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 159. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 160. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 161. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 162. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 163. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 164. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 165. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 166. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 167. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 168. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 169. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 170. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 171. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 172. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 173. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 174. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 175. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 176. zvezek: Slavič, NA SINAJ, 24 Din, vez. 32 Din; 177. zvezek: Slavič, NA SIN

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 Din. Oglasi nad šest let vrniti se računajo višje. Za odgovor znanke! Na vprašanja brez znanke ne odgovarjamo!

Službe iščejo

Dekle
pridna in poštena išče službe za vsa hišna dela, vajena tudi nekoliko kuhe. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 597.

Prodajalka
z večletnim pomočniškim spričevalom, trgov. šola, ter zmožna vsakega dela v trgovini, želi prenesti službo. Nastop takoj ali pozneje. - Cenj. ponudbe na upravo »Slov.« pod »Spretna in poštena« štev. 588.

Službodobe

Vajenca
za pekovsko obrt sprejem takoj ali kasneje. Hrano in stanovanje pri mojstru. Več po dogov. Filip Ambrožič, Bled 1.

Poštena šivilja
katera je popolnoma verzirana v šivanju finega perila, se sprejme. Hrano in stanovanje eventualno v hiši. Ponudbe z navedbo plače naj se pošljejo na Ilonko Petek, Čakovec.

2 ključav. pomočnika
dobro izvežbana kot samostojna vodovodna instalaterja sprejme takoj Ivan Triller na Bledu.

Trgov. vajenca
dobro razvitega, poštenega, z dobrim spričevalom, takoj sprejme Anton Jaklin, trgovina z mešan. blagom in lesom, Vitanje.

Kuharico
za večje gospodinjstvo sprejem. - Naslov pove uprava Slov. pod št. 594.

Šiviljo
perfektno na »Anita cikcak« stroju za šivanje ženskih klobukov potrebujem za 1. marec. Ponudbe z označbo plače, starosti in dosedanjega zaposlenja na naslov: Jelena Savkov, modistinja, Vršac, Banat.

Magistra farmacije
izurjenega, zanesljivega, energičnega, ki je že bil zaposlen v kaki drogeriji na debelo in je odslužil vojaško dolžnost v Kraljevini Jugoslaviji, sprejme takoj Angleška drogerija, Knez Mihajlova 33, Beograd. Pismene ponudbe s prepisi potrdil iz zadnjega službenega zaposlenja, kakor tudi spričevala z novejšo sliko. Mesto stalno, plača dobra.

Mlada deklica
od 16 do 18 let stara se sprejme k otrokom. Mora biti iz Ljubljane ali bližnje okolice, ker bi morala stanovati doma. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 593.

Učenca
za čevljarstvo obrt takoj sprejem. Vprašati: Fr. Majcen, Maribor, Vojašniška 6.

Natakarica
in kuharica za samostojno vodstvo gostilne, se sprejmeta takoj. Kavcija 5000 Din. - Naslov pove uprava Slov. pod št. 574.

Pouk

Šoferska šola
obl. konces. I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite v Ljubljani, Bleiweisova cesta 52.

Stanovanja

Stanovanje
obstoječe iz sobe in kuhinje v ljubljanski okolici se odda takoj. Prednost imajo stranke brez otrok. - Naslov se izve pri oglas. oddelku »Slovenca« pod št. 622.

Čista soba
meblirana, se za eno ali dve osebi takoj odda. - Maribor, Židovska 4.

Vnajem

Dve vel. prazni sobi
za pisarno ali stanovanje takoj oddam. Ogledati od 2 do 4 popoldne v Tavčarjevi ulici 12, 1. nadst., vrata 4.

Trgovina
dobro vpeljana, z mešan. blagom in s stanovanjem vred se takoj odda. - Vprašati: Nova vas pri Mariboru, Bolfenkova 2.

Pekarno
3 sobno stanovanje, trg. lokal - se pod ugodnimi pogoji dajo takoj v najem. - Vprašati: Nassimbene, stavbenik, Maribor, Vrtna 12.

Posestva

Manjšo hišo
v centru Ljubljane - kupim. - Več v upravi »Slovenca« pod št. 615.

Hiša z vrtom
lep sadonosnik in travnik se ugodno proda na Gorici, pol ure od Pragerskega. - Poizve se na Gorici št. 44, ali pa pri županstvu.

OBLAČILA
vseh vrst za vsakogar in za vsako priliko
izredno ceno
L. MAČEK - LJUBLJANA - Aleksandrova 12

Glasba
Klavirje
in pianine prodaja, izpopoljuje, popravlja in čisto uglašuje najceneje - tudi na obroke - tovarna klavirjev WARBINEK - Ljubljana, Gregorčičeva 5, Rimska cesta 2.

Pianino
palesander, ceno naprodaj. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 452.

Razno

Dvignite pismo!
Žal, ne moremo ustreči brez pojasnila. - Znesek na razpolago.

Zoper revmatizem
išijas, trganje, živčne bolečine, bodiljaje itd. rabite davno preizkušeni protinski cvet ki ga vam pošlje z navodilom in s poštnino za 40 Din lekarna pri »Angelu varhu« na Vrhnikih 23. - Drugod se ne dobi.

Objave

Vabilo.
Dne 2. svečana 1930 ob 10 popoldne se bo vršil v osnovni šoli na Bledu občni zbor »Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev na Bledu« z dnevnim redom: »Razdružitev zadruge«. - Ako v tem času ne bi bil sklepčen, se čez pol ure otvori drugi občni zbor z istim dnevnim redom, kjer se bo sklepalo ob vsaki udeležbi članov. - Bled, dne 15. I. 1930. Odbor.

Preključujem,
kar sem govoril napram Milanu Drobežu, Zalog št. 16, ker on ni ukradel prstana in 10 Din ter je nedolžen. Miha.

Poziv!
Pozivam vse one, ki govore o meni žaljive in neresnične vesti, da se zglase takoj pri meni in predložijo svoje dokaze, sicer bom proti njim postopal sodnijsko, ker so mi njih imena dobro znana. - Črna pri Prevaljah, dne 15. jan. 1930. Franjo Krivoograd.

Kupimo

Tovorni avto
ali osebni, malo rabljen, kupim od 40-60 HP. - Ponudbe je poslati na upravo »Slov.« pod značko »Avto 1930/40-60 HP« štev. 430.

Ste li svoj denar
zavrgli? 20% kronski boni, katere je vsako prejel pri žigosanju kronskih bankovcev - se po najkulantnejši ceni kupujejo. Prometna bančna družba z o. z., Maribor, Cankarjeva ulica 14.

Vsakovratno zlato kupuje
po najvišjih cenah. CERNE juvelir Ljubljana, Wollova ulica št. 3.

20 % kronske bone
kupi Pučka štediona i založni zavod d. d. Osijek, Desatična ul. 27.

Ogje in drva
vsako količino - kupuje stalno tvrdka Škrbec & Bartol, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.

Puhasto perje
kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čist bel puh kg po 300 Din. - L. Brozovič, Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilna perja.

Prodamo

»Schaffhausen«
precizne žepne ure najmoderneje oblike - nudi v veliki izbiri najceneje Ivan Pakiz Ljubljana Pred škofijo 15.

Železen štedilnik
majhen, prodam. - Kos, Tržaška c., Stan in dom.

Štirisedežni voz
(Kutschierwagen) in dirkalni voz (Sulky) prodam ali zamenjam za dvosedežni voz (Buggy). Franc Ivanc, Reštanj 37, pošta Rajhenburg.

Kožuh za potovanje
moške obleke in plašče, zbirko znamk ter pisalni stroj - prodam. Maribor, Židovska 4.

Dva parna kotla
kompletna, bakrene cevi, železne kandelabre, motor 8 HP, sidra, prodam Franc Stupica, železnina, Ljubljana.

Pletil. stroje švedske
krožne, ima zastopstvo Tehna, Ljubljana, Mestni trg 25, I. nadst. - Išče-mo povsod zastopnike.

Pisalne stroje švedske
ima zastopstvo Tehna, Mestni trg 25/L. - Išče-mo povsod zastopnike.

Obrt

Fina likarica
se priporoča za likanje in pranje finega in svilenega perila v boljše hiše. Naslov: Sv. Petra cesta 7, Ljubljana.

IVORNICA STAMPILJK I. SOHLIC MARIBOR
Aleksandrova cesta 14

Mlinarji!
»A. Volk, Ljubljana«
»A. Volk, Ljubljana«
veletrovinna mlin in moko Resljeva cesta 24.

Vsakovrstna svila in druge specialitete za maske

A. & E. Skabernè, Ljubljana

K Bogu je odšel po plačilo preč. gospod
KAZIMIR KOSOBUJ
duhovnik križniškega reda in vodja križniške hiralnice v Muretincih
Pogreb bo v petek 17. januarja popoldne iz Muretine na župno pokopališče pri Sv. Marjeti pri Moškanjih.
Castitim duhovnim sobratom in znancem se priporoča v molitev.
Ljubljana, dne 15. januarja 1930.
Križniški priorat.

»TRETORN«
varuje pred mrazom in se odlikuje po nenadkriljivi kakovosti in elegantni fasoni. Dobivajo se v vseh boljših trgovinah naše kraljevine
Kupujte samo
»TRETORN«
galoše in čevlje za sneg ker ni boljših.

Naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je naša nad vse ljubljena
MAJDICA
za vedno zapustila. - Položimo jo v petek k večnemu počitku. Ljubno ob Savinji, dne 15. januarja 1930.
Dr. JOŽE ARB-ovi.

+
Potrti neizmerne žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, sin, brat in svak, gospod
FRANC PETERCA
nenadoma umrl. - Truplo nepozabnega nam rajnega smo položili včeraj k večnemu počitku. - Zahvalujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ter spremili blažega pokoj. na zadnji poti. Ljubljana, dne 15. januarja 1930.
Globoko žalujoča soproga in sinček - ter ostali sorodniki.

+
Umrla je naša ljuba, dobra sestra, gospodična
Pestotnik Marija
bivša trgovka v glavni trafilki.
Pogreb nepozabne se bo vršil v petek dne 17. januarja t. l. ob 2 popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 15. januarja 1930.
Žalujoče rodbine:
Voda in Pestotnik.
Pogrebni zavod I. Gajšek, Vodmat.

Pridobivajte novih naročnikov!

Čas je zlato
pa tudi dobra reklama v
SLOVENCU

Zahvala
Za številne izraze sožalja ob smrti našega nepozabnega rajnega, gospoda
Mihaela Blaznika
se vsem najpriskrčnejše zahvalujemo.
Predvsem smo pa dolžni, da se zahvalimo č. g. župniku J. Podbevšku za duhovno tolažbo ter g. dr. I. Hubadu za ves trud v težkih dneh bolezni.
Hvaležno se spominjamo vseh, ki so našega dragega papana spremili k večnemu počitku v tako častnem številu, zlasti pa č. d. duhovščine, članov čevljarskega čaha, Prosvetnega društva, ki se je udeležilo spreveda z zastavo, gasilcev ter združenega pevskega zbora, ki se je pod vodstvom g. šolskega upravitelja Zahrastnika poslovil od pokojnega z lepima žalostinkama.
Vsem iskrena hvala!
Škofja Loka, dne 16. januarja 1930.
Žalujoči družini:
Blaznik, Horvat.